

NAVRHOVATEĽ

Slovenský plynárenský priemysel, a.s.
Mlynské nivy 44/a
825 11 BRATISLAVA 26

STAVBA

MAT/11612 „Ochrana objektov na KS03 Veľké Zlievce pred povodňami“

ZÁMER NA ZISŤOVACIE KONANIE

február 2012

GasOil engineering, a.s.
Tatranská 742
059 34 Spišská Teplica
www.gasoil.sk
gasoil@gasoil.sk

OBSAH

I.	Základné údaje o navrhovateľovi	6
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti	7
1.	Názov	7
2.	Účel	7
3.	Užívateľ	7
4.	Charakter navrhovanej činnosti.....	7
5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	8
6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	8
7.	Termín začatia a skončenia výstavby.....	9
8.	Stručný opis technického riešenia.....	9
9.	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	11
10.	Celkové náklady stavby	12
11.	Dotknuté obce.....	12
12.	Dotknutý samosprávny kraj.....	12
13.	Dotknuté orgány	12
14.	Povoľujúci orgán	12
15.	Rezortný orgán	12
16.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	12
17.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	13
III.	Základné informácie o o súčasnom stave životného prostredia	13
1.	Charakteristika prírodného prostredia	13
1.1	Geomorfologické pomery	13
1.2	Horninové prostredie.....	13
1.2.1	Geologická a tektonická stavba.....	13
1.2.2	Hydrogeologické pomery	14
1.2.3	Inžinierskogeologické pomery.....	14
1.2.4	Geodynamické javy.....	14
1.2.5	Ložiská nerastných surovín.....	15
1.3	Pôdny fond	15
1.4	Klimatické pomery.....	15
1.5	Hydrologické pomery	15
1.6	Prírodné prostredie a jeho ochrana	16
1.6.1	Biota	16
1.6.2	Ochrana prírody a krajiny.....	17
2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	17
2.1	Funkčná štruktúra krajiny a scenéria.....	17
2.2	Prvky územného systému ekologickej stability	17
3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	18
3.1	Obyvateľstvo.....	18
3.2	Sídla	18
3.3	Priemysel, služby a cestovný ruch	20
3.4	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	20
3.5	Vodné hospodárstvo	21
3.6	Odpadové hospodárstvo	21
3.7	Doprava	22
3.8	Inžinierske siete	22

3.9	Kultúrohistorické hodnoty územia	22
4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	22
4.1	Ovzdušie.....	22
4.2	Podzemné a povrchové vody	24
4.3	Zdravotný stav obyvateľstva	24
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach ich opatrení na ich zmiernenie..	25
1.	Požiadavky na vstupy	25
1.1	Zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu	25
1.2	Výrub nízkej zelene.....	27
1.3	Požiadavky na vodu.....	27
1.4	Požiadavky na telekomunikácie	27
1.5	Požiadavky na energie.....	28
1.6	Vzťahy k existujúcemu verejnemu a občianskemu vybaveniu	28
1.7	Požiadavky na pracovníkov	28
2.	Údaje o výstupoch	28
2.1	Znečistenie ovzdušia	28
2.2	Odpadové vody.....	28
2.3	Odpady	28
2.4	Zdroje hluku, vibrácií, tepla a zápachu	29
3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.	29
3.1	Vplyvy na obyvateľstvo	29
3.2	Vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery a podzemnú vodu.....	29
3.3	Vplyvy na klimatické pomery	30
3.4	Vplyvy na ovzdušie	30
3.5	Vplyvy na vodné pomery	30
3.6	Vplyvy na pôdu	32
3.7	Vplyv na faunu a flóru	32
3.8	Vplyv na krajinu	32
3.9	Vplyvy na územný systém ekologickej stability	33
3.10	Vplyv na kultúrne, historické pamiatky, archeologické náleziská a významné geologické lokality a miestne tradície	33
4.	Hodnotenie zdravotných rizík.....	33
5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	33
6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu ich pôsobenia.....	33
7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	35
8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	35
9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	35
10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie	35
11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala (nulový variant).....	36
12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	37
13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov, stručné záverečné zhrnutie	37

V.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	38
VI.	Doplňujúce informácie k zámeru	39
1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov	39
2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vydaných k navrhovanej činnosti v štádiu rozpracovanosti projektovej dokumentácie pred vypracovaním zámeru	40
VII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	41
VIII.	Potvrdenie správnosti údajov	41

POUŽITÉ SKRATKY

KS 03 Veľké Zlievce	- kompresorová stanica
OÚŽP	- Obvodný úrad životného prostredia vo V. Krtíši
DN	- menovitá svetlosť potrubia
ITT	- Inštalácia tandemových turbosústrojenstiev
SO	- stavebný objekt
ČDV	- čistiareň dažďových vôd
ČOV	- čistiareň odpadových vôd
PR a ÚEV	- prírodná rezervácia a územie európskeho významu
CHVÚ	- chránené vtáčie územie
CHKO	- chránená krajinná oblasť
TTP	- trvalé trávnaté porasty
PP	- poľnohospodárska pôda
SPP	- Slovenský plynárenský priemysel
SHMÚ	- Slovenský hydrometeorologický ústav
MŽP	- Ministerstvo životného prostredia
SVP	- Slovenský vodohospodársky podnik

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. **Názov:** Slovenský plynárenský priemysel, a.s.
2. **Identifikačné číslo:** 35 815 256
3. **Sídlo:** Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava
4. **Oprávnený zástupca:** Ing. Jolana Urbánová
manažér projektu
SPP, a. s.
Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava
kontakt: 058/6264328, mob. 0905 700973
E-mail: jolana.urbanova@spp.sk
5. **Kontaktná osoba :** RNDr. Katarína Brtáňová
GasOil engineering, a.s.
Tatranská 742, 059 34 Spišská Teplica
Tel: 0915 969 907
E- mail :katarina.brtanova@gasoil.sk

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. NÁZOV

„MAT/11612 Ochrana objektov na KS03 Veľké Zlievce pred povodňami“

2. ÚČEL

Účelom navrhovaného riešenia je ochrana objektov a technologických zariadení v areáli KS03 pred zaplavením počas výskytu príválových dažďových vôd, ktorých frekvencia sa za posledných 10 rokov zvyšuje. Ochranou objektov bude zabezpečená bezpečná a bezporuchová prevádzka KS03 a zabráni sa škodám na majetku. Najväčšie záplavy KS03 boli zaznamenané 27. júna 2006. Zo zozbieraných pozorovaní a hydrologických údajov bola vypracovaná záplavová štúdia [1] KS03 a najbližšieho okolia a následne doplňujúca štúdia [2], ktorá zahrnula širšie územie aj zo severovýchodnej strany KS03.

Na základe zostavenia jednorozmerného, detailného dvojrozmerného hydrodynamického modelu, analýzy odtokových pomerov, posúdenia súčasného stavu protipovodňovej ochrany a simulačných výpočtov boli navrhnuté opatrenia na zamedzenie zaplavovania KS03.

Navrhované opatrenia boli z hľadiska technickej a územnej realizácie posúdené v štúdii realizovateľnosti protipovodňovej ochrany objektov KS 03 Veľké Zlievce [3] a následne aj vypracovaním projektovej dokumentácie.

3. UŽÍVATEĽ

eustream a.s.

Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava

4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Ochrana objektov KS03 pred povodňami je v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. činnosť, ktorá je zameraná na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť, z čoho vyplýva povinnosť vlastníka vykonať opatrenia umožňujúce plynulý a neškodný odtok vody na pozemkoch, stavbách, objektoch a zariadeniach, ktoré má vo vlastníctve, v správe alebo v užívaní.

Navrhovaná činnosť spadá podľa zákona č. 24/2006 Z. z. prílohy č. 8 bodu 10. Vodné hospodárstvo položka č.7 pod zisťovacie konanie - bez limitu.

Navrhovateľ požiadal OÚŽP vo Veľkom Krtíši o upustenie variantného riešenia navrhovanej činnosti. OÚŽP vo Veľkom Krtíši listom zo dňa 1.02.2012 upustil od požiadavky variantného riešenia stavby. Vyjadrenie je v prílohe č.V.2

5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

- Kraj : Banskobystrický
- Okres : Veľký Krtíš
- Obec : Veľké Zlievce
- Katastrálne územie : Veľké Zlievce

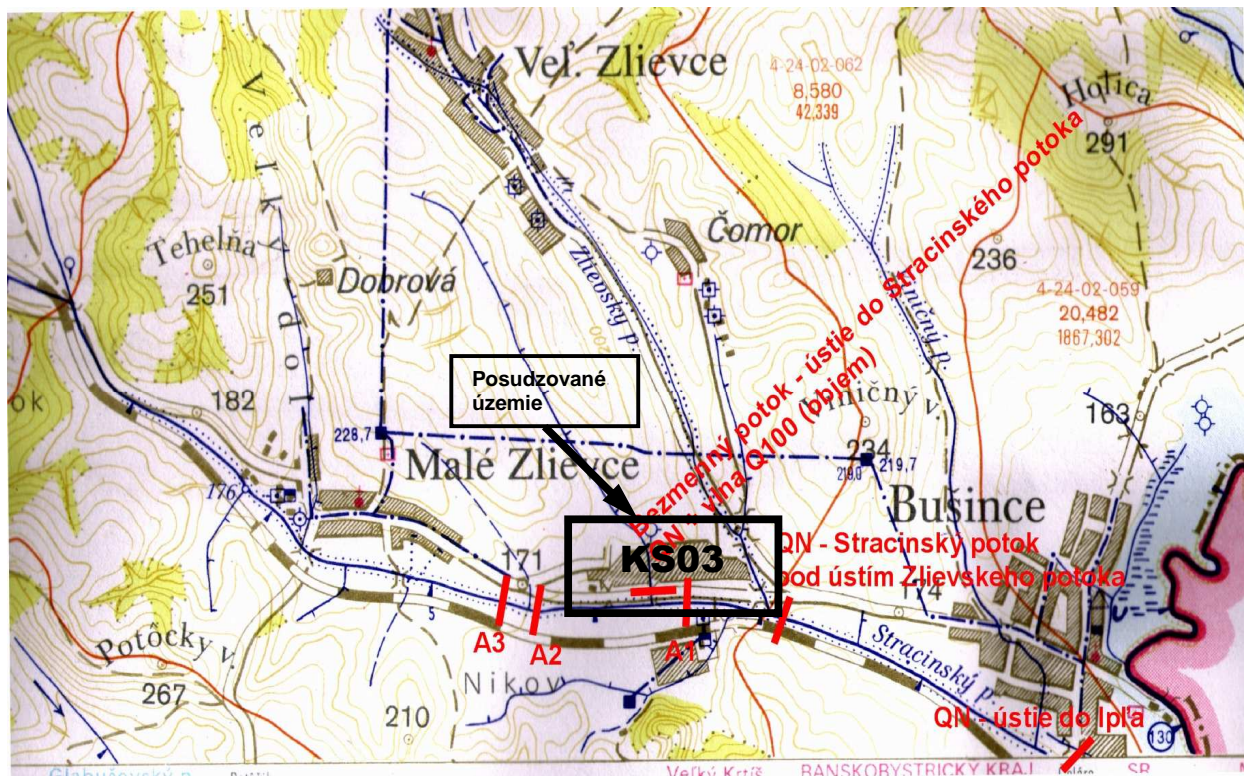
Stavba zasahuje do parciel KN-C 2880/5, 2990/2, 2 802/50, 2 802/51, 3029/3, ktoré sú vo vlastníctve SPP, a. s. a sú vedené ako ostatné resp. zastavané plochy.

Ďalej na parcelách KN-C 2903/2 (trvalý trávny porast), 2457/2 (trvalý trávny porast), 2880/1 (orná pôda), 2518/1 (trvalý trávny porast), 2559 (orná pôda), 3029/2 (trvalý trávny porast), ktoré nie sú evidované na liste vlastníctva. V súčasnosti už investor realizuje výkup pozemkov na základe výkupových plánov.

Stavba zasahuje aj do parciel KN-C 2903/3, 2521/3 vedené ako zastavané plochy a nádvoria (jedná sa o cestu a št. cestu III/52713 V. Zlievce – M. Zlievce) a do parcely 2990/3 vedenú ako vodná plocha (Zlievsky potok). Uvedené parcely nie sú evidované na liste vlastníctva. Uvedené skutočnosti sú v mapovej prílohe č.V.3.- Situácia stavby v mapách C-KN a E-KN 1:1000.

6. PREHLĎADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 1 : 50 000

7. TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY

Termín začatia výstavby : 08/2012
Termín skončenia výstavby : 06/2013

8. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO RIEŠENIA

Areál KS 03 Veľké Zlievce je situovaný medzi obcami Malé Zlievce, Veľké Zlievce a Bušince.

V **súčasnosti** zabezpečujú odvod povrchových vôd z dotknutého územia dva recipienty - Zlievsky a Stracinský potok a objekty protipovodňovej ochrany vybudované v areáli KS03.

Stracinský potok, ktorý je regulovaný a prechádza južne pod areálom KS 03 Veľké Zlievce súbežne so štátnou cestou do Malých Zlievec. Koryto má pravidelný lichobežníkový tvar a je pomerne udržiavaný. Upravené koryto Stracinského potoka okrem iného slúži aj na odvod dažďových zrážok.

Zlievsky potok, ktorý sa nachádza na severovýchodnej strane KS03 za štátnou cestou V. Zlievce - Bušince. Je regulovaný, taktiež pravidelného lichobežníkového tvaru s dostatočnou kapacitou a jeho dno je dostatočne hlboko pod úrovňou cesty a zároveň pod úrovňou okolia samotnej KS 03 Veľké Zlievce. Ústi do Stracinského potoka.

Záchytná nádrž je na severovýchodnej strane areálu KS 03 zabezpečuje čiastočnú akumuláciu prívalových vôd, ktoré pritekajú z bezmenného občasného toku (pod Richtárovou studňou). Požadovaná udržiavacia hladina vody o výške 500 mm, je potrebná z prevádzkových dôvodov, znižuje však kapacitu nádrže. Odvod je zabezpečený pomocou odvodného potrubia DN 600 s uzatváracou ručne ovládanou armatúrou. V prípade dosiahnutia výšky prepádovej hrany vody preteká cez uvedenú hranu (šírky 7,0 m) do odvodňovacieho rigola.

Odvodňovací rigol bezmenného potoka odvádza vody zo záchytnej nádrže cez areál KS03 do cez priepust pod štátnou cestou do Stracinského potoka ako jeho ľavostranný prítok. Pre nedostatočne dimenzované priepusty pod vnútroareálovými komunikáciami dochádza k ich upchávaniu a zahľteniu, voda sa vzdúva a zaplavuje areál KS03.

Pri prietokoch s väčšou intenzitou je do činnosti uvedené aj prečerpávanie dažďových vôd z areálu s odvodom do cestného rigolu. Toto technické vybavenie slúži pri výdatnej zrážkovej činnosti avšak pri prívalovom daždi, ktorý má vyššiu intenzitu než je schopné čerpace zariadenie odčerpávať dokáže iba zmierniť dôsledky zrážkovej činnosti.

Návrh opatrení vychádza z vypracovaných štúdií [1,2,3] z rokov 2008 až 2010. Navrhovaných je 5 stavebných objektov.

SO 01 Odvodňovací kanál do Zlievskeho potoka je situovaný severne od predpokladaného návrhu rozšírenia KS03 – ITT (v súčasnosti vo výstavbe) na severovýchodnej strane od existujúceho areálu KS03. SO 01 bude križovať tranzitné plynovody. Z dôvodu zachovania predpísaného krytia plynovodov bude odvodnenie a ochrana územia riešená formou ochrannej hrádze v dĺžke 0,1121 km, ktorá sa po prekonaní tohto úseku zmení do tvaru odvodňovacieho lichobežníkového kanála s prevýšením na jeho pravej strane o cca 0,6 m v dĺžke 0,08449 km. Odvodňovací kanál bude vyústený po prechode pod cestou III/50827 pretlakom DN 800 do Zlievskeho potoka.

Priepust bude realizovaný pretláčaním zo strany areálu KS03, kde bude aj štartovacia jama. Montážna jama bude medzi cestou a Zlievskym potokom. Po zrealizovaní samotného pretlaku sa vybudujú betónové čelá priepustu, ktoré budú na štrkovom podklade.

Vyústenie od čela priepustu bude lichobežníkového tvaru ukončené v úrovni existujúcich panelov vyspravené pomocou lomového škárovaného kameňa hrúbky do 100 mm uloženého na vrstve štrkového podkladu hr. 150 mm.

Svah a čiastočne dno kanála (šírka 1,5 m) na návodnej strane bude pod úrovňou polovegatačných panelov a zeminy (150 mm) izolovaný pomocou hydroizolačného systému Geomembráne Firestone. Samotná izolácia bude z oboch strán chránená geotextíliou typu min 200g/m². Izolácia bude uchytená pod dnom 0,5 m tak, aby bola priťažaná hornou vrstvou. V korune prevýšenia hrádze bude taktiež pod povrchom min 0,3 m a šírky 1,0 m priťažaná hornou vrstvou.

SO 02 Ochranná hrádza sa nachádza severovýchodne nad strednou časťou areálu KS03. Jej funkciou bude zadržanie 6992 m³ vôd z privalového dažďa z povrchového odtoku vypočítaného na základe výsledkov analýz a modelovania na najhoršiu situáciu a žiadnu, resp. nízku retenčnú schopnosť územia, vychádzajúc zo štúdií [1,2,3].

Zachytený objem zrážkových vôd bude ponechaný na prirodzené odparovanie, nakoľko územie nie je priamo odvodňované žiadnym prirodzeným tokom.

Navrhovaná ochranná hrádza bude mať celkovú dĺžku 200,71 m a kamennú stabilizačnú časť vytvorenú z kamenných prvkov Gabion so zváranými okami, ktoré sa osadia na hornú hranu základového pásu. Násypy budú z miestnej zeminy.

Sklony svahu sú na *návodnej* strane v pomere 1:1, nakoľko povrch bude chránený pomocou polovegetačných panelov uložených zo spodnej strany na izolovaný povrch. Svah a čiastočne dno (šírka 1,0 m) na návodnej strane bude pod úrovňou polovegatačných panelov a zeminy (150 mm) izolovaný hydroizolačným systémom Geomembráne Firestone. Samotná izolácia bude z oboch strán chránená geotextíliou typu min 200g/m². Izolácia bude uchytená pod dnom 0,5 m tak, aby bola priťažaná hornou vrstvou. V korune prevýšenia hrádze bude taktiež pod povrchom min 0,2 m. Šírka za hranou vrchu kamenného jadra Gabion bude presahovať do zvislého smeru na výšku 0,2 m. Vodorovná časť bude priťažaná vrstvou zeminy. Sypaná časť hrádze zo zeminy bude ukladaná po vrstvách so zhutnením na 95% PSI. Sklon vrstiev bude mať mierny sklon smerom k areálu KS 03, aby voda dopadajúca na teleso hrádze mohla odtekať mimo návodný svah. Vrstvy však musia byť vzájomne previazané

Na *sucej* strane hrádze (vzdušný svah) bude sklon v pomere 1:2. Svahy hrádze budú ošetrované zatrávnením.

SO 03 Záchytná nádrž slúži aj doteraz na zachytenie privalových dažďových vôd z oblasti Richtárovej studne. Vody sú privádzané do nádrže pomocou betónového sklzu zo severnej strany. Odvod vody je pomocou objektu s armatúrnou šachtou s hradidlom DN 600. Potrubie je napojené do rigola bezmenného potoka. Bezpečnostný prepád šírky 7m je pri armatúrnej šachte. Hrádza je zemná , sypaná, izolovaná z návodnej strany a vyložená polovegetačnými panelmi. Prístup do nádrže je po panelovej ceste z juhovýchodnej strany. Súčasný udávaný objem 21 224 m³ (po korunu nádrže) je nepostačujúci na zachytenie privalových zrážok. Aktívny objem je ešte nižší, nakoľko je ovplyvnený výškou bezpečnostného prepádu, nánosom na dne a trvalou potrebou udržiavania hladiny vody o výške 0,5m.

Navrhovaná úprava ochrannej nádrže spočíva v zvýšení jej koruny o 0,90 m, čím sa získa akumulácia zvýšenie akumulácie o 16 667 m³ Na súčasnej korune ochrannej nádrže sa vybuduje základový pás na ktorom sa osadí jadro z kamenných prvkov Gabion so zváranými okami. Hrádza sa zo strany akumulovanej vody ochráni voči priesakom pomocou vysoko pružnej kaučukovej fólie – Geomembrána EPDM hr. 1,52. Samotná izolácia bude z oboch strán chránená geotextíliou typu min. 400g/m². Jadro sa prisype zeminou z oboch strán. Zemina sa bude zhutňovať na 95% PSI.

Izolácia sa uloží pod jestvujúci polovegetačný panel na dĺžku 1m . V korune prevýšenia hrádze bude taktiež izolácia uložená pod povrchom min 0,2 m. Šírka za hranou vrchu kamenného jadra Gabion bude presahovať do zvislého smeru na výšku 0,2 m. Vodorovná časť bude priťažaná vrstvou zeminy.

Na vodnej strane hrádze bude sklon v pomere 1:1,5. Svahy hrádze navrhujeme ošetriť zatrávnením.

Na hrádzi sa vedľa existujúceho vypúšťacieho objektu sa západným smerom vybuduje nový objekt na vypúšťanie vrátane odtokového potrubia DN 600, DN 800 a bezpečnostného prepadu. Existujúci vypúšťací objekt bude zasypaný a stane sa súčasťou hrádze.

Voda ktorá bude zachytená a akumulovaná bude odtekať do SO 04 pomocou odtokového potrubia vybaveného novým uzatváracím hradidlom DN 600, ktorý nahradí jestvujúci nevyhovujúci a ďalším navrhovaným hradidlom DN 800.

Hradilo DN 600 bude za bežnej prevádzky uzatvorené a bude otvorené v prípade potreby úplného vypustenia objemu vody, ktorá slúži na ochranu dna (výšky hladiny 0,5 m). Otvorené bude v prípade vzniku prívalovej vlny, aby voda odtekala do cez SO 04 mimo areál KS 03.

Hradilo DN 800 bude za bežnej prevádzky otvorené. Zatvorené bude iba v prípade potreby zadržania vody v záchytnej nádrži aby neodtekala do SO 04, kde sa môže vykonávať údržba, či iná činnosť. Obe hradidlá budú ovládané mechanicky.

Upravovaná časť záchytnej nádrže má celkovú dĺžku 213,41 m.

SO 04 Odvodňovací rigol bezmenného potoka bude slúžiť na ochranu východnej časti KS03. Existujúci odvodňovací rigol neplní svoju funkciu ochrany pred zaplavovaním východnej časti KS03 dostatočne. Rigol bude čiastočne pretrasovaný napojený na nové odtokové potrubia DN 800 a DN 600 zo záchytnej nádrže (z objektu SO03). Existujúci rámový priepust pod únikovou cestou bude nahradený premostením z dôvodu zabezpečenia kulminačného prietoku $7,2 \text{ m}^3/\text{s}$.

Na ľavej strane rigolu bude od záchytnej nádrže až po úroveň vrátnice vybudovaná sypaná zemná hrádza do výšky cca 1m, ktorá bude v prípade zvýšených prietokov vody chrániť areál pred záplavovou vlnou. Počas zvýšenia hladiny resp. počas záplavovej vlny sa vody môžu z rigola vybrežovať západným smerom (pravá strana rigola) bez ohrozenia zariadení KS03.

Ďalej smerom od vrátnice bude areál ochránený len sypanou hrádzou, ktorá bude ukončená pri vývode z ČDV.

Na zamedzenie spätného prítoku vôd zo Stracinského potoka do areálu KS03 cez jestvujúce cestné priepusty budú na odtokovej strane umiestnené koncové klapky 1x DN 1400 a 3x DN 800.

SO 05 Havarijný odvodňovací rigol od ČDV a retenčnej nádrže je navrhnutý súbežne s oplotením areálu KS03 z južnej vonkajšej strany a súbežne s jestvujúcim odvodňovacím rigolom. Začína sa v úseku od vývodu potrubí z čerpacej stanice dažďových vôd a pokračuje východným smerom, kde križuje pôvodnú prístupovú cestu do areálu pomocou priepustu. Trasa pokračuje ďalej až do úrovne jestvujúceho priepustu pod štátnou cestou Bušince – Malé Zlievce (III/52713) s vyústením do suchého prítoku Stracinského potoka. Havarijný rigol lichobežníkového tvaru bude zabezpečovať odvod čerpaných dažďových vôd z areálu KS03.

Uvedené skutočnosti sú v prílohách V.1. a 2. a VI.1.1.

9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Umiestnenie objektov protipovodňovej ochrany prevádzky KS03 vychádza z umiestnenia existujúcich ochranných objektov a ich využitia – záchytnej nádrže, odvodňovacieho rigolu zo záchytnej nádrže a existujúcich priepustov do Stracinského a Zlievskeho potoka a situovaním samotnej KS03 do územia.

Ďalej je podmienené zistenými hydrologickými údajmi dotknutého územia ako aj terénnymi podmienkami, morfológiou a retenčnou schopnosťou územia.

Nemenej významnou podmienkou sú aj vlastnícke vzťahy, nakoľko opatrenia sa budú realizovať aj v území, ktoré ešte nie je celé vo vlastníctve investora. Návrh zohľadňuje podmienku, čo najmenšieho zásahu do cudzích pozemkov.

10. CELKOVÉ NÁKLADY STAVBY

Odhadované náklady – 901 000 €

11. DOTKNUTÉ OBCE

- Veľké Zlievce

12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

- Banskobystrický samosprávny kraj

13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

1. Banskobystrický samosprávny kraj, Úrad banskobystrického samosprávneho kraja
2. Krajský úrad životného prostredia Banská Bystrica
3. Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Veľký Krtíš
4. Obvodný pozemkový úrad Veľký Krtíš
5. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
6. Obvodný úrad životného prostredia Veľký Krtíš
7. Obvodný úrad, odbor krízového riadenia
8. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Veľký Krtíš

14. POVOLUJÚCI ORGÁN

Obec Veľké Zlievce - územné rozhodnutie.

Obvodný úrad životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy – stavebné povolenie.

15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Územné rozhodnutie, stavebné povolenie v zmysle zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Vzhľadom na charakter stavby sa nepredpokladá že by stavba negatívne vplývala na jednotlivé zložky životného prostredia v susednej Maďarskej republike.

III. Základné informácie o o súčasnóm stave životného prostredia

1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

1.1 Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR (Atlas SR, 2002) patrí záujmové územie do oblasti Lučensko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Ipeľská kotlina, časti Pôtorská pahorkatina. Jedná sa o reliéf stredne až silne členitých pahorkatín, kde sklony svahov dosahujú do 6,0°.

Vlastné stavenisko je z väčšej časti situované na severnom okraji aluviálnej nivy Stracinského potoka, na ktorú sa vo východnej časti pripája aluviálna niva Zlievskeho potoka. Reliéf územia je tu prevažne plochý a iba nepatrne zvlnený. V minulosti, pri výstavbe kompresorovej stanice, bol terén veľkej časti záujmového územia výrazne antropogénne upravený a zvýšený navážkami.

1.2 Horninové prostredie

1.2.1 Geologická a tektonická stavba

Záujmové územie je budované sedimentárnymi horninami terciéru a kvartéru. Terciér je reprezentovaný tzv. lučeneckým súvrstvom neogénneho veku, ktoré je tvorené slabo spevnenými sivými až zeleno sivými aleuritmi (prachovcami). Tieto sedimenty nevystupujú až na povrch, ale sú prekryté mladšími kvartérnymi zeminami.

Kvartér je zastúpený najmä fluviálnymi a eolicko-deluviálnymi sedimentmi, lokálne antropogénnymi navážkami a v malej miere tiež proluviálnymi sedimentmi. Fluviálne zeminy vyplňajú údolia Stracinského potoka a Zlievskeho potoka. Náplavy majú pestré litologické zloženie a vo vertikálnom i v horizontálnom smere sa tu často striedajú zeminy s rôznou zrnitosťou (jemnozrnné, piesčité i štrkovité), konzistenciou i obsahom organických látok. Antropogénne navážky tu boli lokálne uložené pri výstavbe a neskoršej úprave areálu KS 03 a majú rôzny charakter. Prevažne sú to ílovité a piesčité hliny s variabilným obsahom štrku a stavebného odpadu. Celková hrúbka kvartérnych zemín (navážky a fluviálnych náplavov spolu) v údolí Stracinského a Zlievskeho potoka dosahuje 7-12 m. Eolicko-deluviálne hlinité sedimenty pokrývajú svahy priľahlej pahorkatiny v hrúbke 1-4 m. V mieste jestvujúcej záchytnej nádrže sa nachádzajú aj proluviálne hlinito-štrkovité sedimenty, vzniknuté činnosťou občasného vodného toku, ktorý je do nádrže zaústený.

Sedimentárna výplň Ipeľskej kotliny je výrazne tektonicky porušená systémom zlomov smeru SZ-JV, pozdĺž ktorých došlo k rôznemu zdvihu i poklesu jednotlivých kryh a vytvoreniu viacnásobne sa striedajúcich elevačných a depresných štruktúr.

1.2.2 Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska spadá záujmové územie do hydrogeologického rajónu NQ 095 Neogén Ipeľskej kotliny [9]. Podzemná voda je v záujmovom území viazaná najmä na kvartérne fluviálne náplavy miestnych potokov. Silne zahľinené náplavy Stracinského potoka a jeho prítokov sú slabo zvodnené a majú len nízky stupeň transmisivity ($T = < 1 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Hladina podzemnej vody sa v nich nachádza v hĺbke cca 2,0-3,0 m pod terénom, pričom je v hydraulikkej spojitosti s hladinou vody v toku a v priebehu roka výrazne kolíše. Rozkvy hladiny podzemnej vody je 1-2 m. Charakter hladiny podzemnej vody je podľa úrovne vodných stavov voľný až mierne napätý.

V podložínych neogénnych sedimentoch sa podzemná voda, vzhľadom na prevládajúce ílovito-prachovité litologické zloženie, zväčša nevyskytuje. Lokálne horizonty napätých podzemných vôd sú viazané na ojedinelé polohy a šošovky piesčitých a štrkovitých sedimentov.

V záujmovom území sa nevyskytujú žiadne vodohospodársky významné zásoby podzemných vôd a navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov. V záujmovom území sa tiež nevyskytujú žiadne zdroje prírodných liečivých vôd ani stolových minerálnych vôd a nenachádzajú sa tu ani ich ochranné pásma.

1.2.3 Inžinierskogeologické pomery

Inžinierskogeologické pomery navrhovaného staveniska sú zložité. Je to spôsobené častým striedaním zemín s rôznymi vlastnosťami (variabilná zrnitosť, konzistencia i obsah organických látok), a tiež s vysokou hladinou podzemnej vody.

V záujmovom území prevažujú kvartérne fluviálne náplavy s pestrým litologickým zložením, kde sa vo vertikálnom i v horizontálnom smere často striedajú íly piesčité, íly so strednou až vysokou plasticitou, piesky hlinité, v západnej časti areálu KS 03 tiež piesky a štrky s prímiesou jemnozrnej zeminy i takmer čisté piesky a štrky. Konzistencia jemnozrnných zemín je zvrchu tuhá, hlbšie (pod hladinou podzemnej vody) často mäkká až kašovitá, uľahnutosť piesčitých a štrkovitých zemín je stredná. Pri výstavbe a neskoršej úprave areálu KS 03 boli na veľkej časti územia uložené antropogénne navážky rôzneho charakteru. Prevažne sú to ílovité a piesčité hliny s variabilným obsahom štrku a stavebného odpadu, pričom hrúbka polohy navážky dosahuje cca 0,5-2 m. Svahy pahorkatiny severne od KS 03 pokrýva 1-4 m hrubá eolicko-deluviálnych sedimentom. Jedná sa prevažne o hliny tuhej konzistencie, ktoré majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou. V mieste jestvujúcej záchytnej nádrže sa v malom rozsahu nachádzajú aj proluviálne sedimenty, tvorené ílom piesčitým až štrkom ílovitým s prevažne tuhou konzistenciou.

Podložné neogénne sedimenty nevystupujú až na povrch, ale sú súvisle prekryté mladšími kvartérnymi zeminami. Jedná sa slabo spevnené aleurity (prachovce), ktoré majú tzv. poloskalný charakter. Vo vrchnej časti sú však obvykle silne navetrané a rozpadavé, pričom majú z inžinierskogeologického hľadiska charakter ílov so strednou plasticitou a s tuhou až pevnou konzistenciou.

1.2.4 Geodynamické javy

V dotknutom území nie sú pozorované plochy, ktoré by boli narušené vodnou resp. veternou eróziou. Náchylnosť na tvorbu erózných rýh majú hlavne lokality bez porastov narušené nevhodným spôsobom obrábania.

1.2.5 Ložiská nerastných surovín

V Ipel'skej kotline sa nachádzajú zdroje hnedého uhlia, pieskov, štrkov aj tehliarskych surovín. Najväčšie ložisko hnedého uhlia je severozápadne od posudzovaného územia v oblasti Modrý Kameň - Dolina. Uhlie sa v malých množstvách ťažilo už v 19. storočí, najvýznamnejšia ťažba začala v roku 1947 s kulmináciou v 70-tych a 80-tych v rokoch minulého storočia.

V súčasnosti prebieha ťažba len v Bani Dolina a.s., ktorá sa však do roka 2011 má úplne utlmiť. Malé ložiská tehliarskych surovín – tehliarskych hlin sú v obciach Malé Zlievce.

1.3 Pôdny fond

Aluviálne nivy vodných tokoch Stracinský potok a jeho prítokov pokrývajú fluvizeme (nivné pôdy) kultizemné a fluvizeme glejové na aluviálnych sedimentoch. Na Pôtorskej pahorkatine sa na rôznom geologickom podklade vyvinuli prevažne hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové (zo spraší), resp. hnedozeme pseugoglejové a pseudogleje (zo sprašových a polygenetických hlin).

Podľa hodnotenia kvality pôdneho fondu, patria pôdy okresu Veľký Krtíš na 13. miesto na Slovensku. Lokálne sú pôdy čiastočne erodované pôsobením vodnej erózie.

1.4 Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí záujmové územie do teplej klimatickej oblasti s počtom letných dní v roku nad 50. Spadá do okrsku T2, ktorý je charakterizovaný ako teplý, suchý, s miernou zimou, s priemernou teplotou v januári $> -3^{\circ}\text{C}$, priemernou teplotou v júli $19-20^{\circ}\text{C}$ a indexom zavlaženia $I_z = -20$ až -40 . Priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm.

1.5 Hydrologické pomery

Záujmové územie spadá do čiastkového povodia Ipel', základného povodia Ipel' od Babského potoka a Krivánskeho potoka pod Krtíš (číslo hydrologického poradia 4-24-02), pričom je odvodňované prostredníctvom Stracinského potoka s jeho dvomi ľavostrannými prítokmi. Prvým z nich je krátky bezmenný potok, ktorý preteká cez areál KS 03 a ústi do Stracinského potoka južne od KS 03. Druhým je Zlievsky potok, ktorý priteká z obce Veľké Zlievce a do Stracinského potoka je zaústený juhovýchodne od KS 03.

Ipel' pramení vo Veporských vrchoch neďaleko Lomu nad Rimavicou, jeho dĺžka je 232,5 km, z čoho 140 km tvorí južnú hranicu Slovenskej republiky s Maďarskom. Hydrologické povodie Ipľa má rozlohu 5151 km^2 z toho na území Slovenska sa nachádza 3649 km^2 (71 %). Dlhodobý priemerný prietok Ipľa v ústí do Dunaja je $21,7 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, minimálny prietok je $3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, maximálny prietok je $703 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Rieka Ipel' z hľadiska odtokových pomerov patrí medzi najrozkolísanejšie toky v SR.

Tabuľka č. 1 : Hydrologické údaje rieky Ipel'

Typ režimu odtoku:	dažďovo-snehový
Akumulácia:	december až január
Vysoká vodnosť:	február až apríl
Najvyšší prietok:	marec (apríl < február)
Najnižší prietok:	september
Podružné zvýšenie vodnosti koncom a začiatkom zimy:	výrazné

Obdobie pozorovania: 1931-1980 (podľa Atlas krajiny SR)

Stracinský potok (číslo hydrologického poradia 4-24-02-061) je pravostranný prítok Ipľa. Jeho dĺžka je 13,5 km a plocha povodia 42,34 km². Pramení vo výbežku Krupinskej planiny na východnom svahu vrchu Babka (398,7 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 315 m n. m., severovýchodne od mesta Veľký Krtíš. Ústí do Ipľa juhovýchodne od obce Bušince v nadmorskej výške okolo 155 m n. m. Jeho najvýznamnejšími prítokmi sú Zlievsky potok a Viničný potok.

Tabuľka č. 2 : N-ročné maximálne prietoky ($Q_{\max.N}$) v m³.s⁻¹

Označenie toku	N	1	10	100
Bezmenný ľavostranný prítok Stracinského potoka	$Q_{\max.N}$	0,5	1,5	4,5
Stracinský potok pod ústím so Zlievským potokom	$Q_{\max.N}$	6	17	31
Stracinský potok v ústí do Ipľa	$Q_{\max.N}$	7	19	35

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav 2008

Tabuľka č. 3 : Hydrologické údaje Zlievskeho potoka

Riečny kilometer	0,35
Plocha povodia	5,46 km ²
Dlhodobý priemerný prietok	13 l.s ⁻¹
355-denný prietok	0,5 l.s ⁻¹

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav 2010

1.6 Prírodné prostredie a jeho ochrana

1.6.1 Biota

Flóra a vegetácia

Dotknuté územie a širšie okolie patrí z fytogeografického hľadiska do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu pramatskej xerothermnej flóry (Matricum), okresu Ipeľsko-rimavská brázda, ktorá sa rozprestiera od potoka Štiavnica až po potok Muráň.

Podľa vegetačno-rekonštrukčnej mapy klimaxových rastlinných spoločenstiev sa v dotknutom území a jeho okolí v minulosti vyskytovali lužné lesy jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové (Ulmion, Alnion glutinoso-incanae), ktoré osídľovali pôvodné alúviá, dubovo-hrabové lesy (Carpinion betuli), ktoré sa vyskytovali v okrajových polohách nivy, na vyššie položených starších riečnych terasách a dubové a cerovo-dubové lesy (Quercion pubescenti-petraeae, Quercion petraeae-cerris), s hojným výskytom v pahorkatinovej časti.

Územie je v súčasnosti narušené antropogénnou činnosťou – krajina v okolí je poľnohospodársky využívaná, KS03 je priemyselný areál. Pôvodná vegetácia sa už nevyskytuje. V brehovom poraste potokov sa vyskytujú kroviny zložené hlavne z trnky obyčajnej (prunus spinosa), ruže šírovej (Rosa canina), vtáčieho zobu obyčajného (Ligustrum vulgare), borievky obyčajnej (Juniperus communis) a hlohu obyčajného (Crataegus laevigata).

Fauna

V dotknutom území a v širšom okolí vzhľadom na priemyselný areál KS03 je výskyt fauny obmedzený na malé hlodavce resp. ojedinelý výskyt poľnej zvere - zajac poľný (*Lepus europaeus*), arabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*).

K najpočetnejšie zastúpeným druhom vtáctva patrí kavka obecná (*Corvus monedula*), straka obyčajná (*Pica pica*), sojka obecná (*Garrulus glandarius*), vrana obecná čierna (*Corvus corone*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), sýkorka veľká (*Parus major*) a iné.

1.6.2 Ochrana prírody a krajiny

Navrhované stavenisko sa nachádza v území, ktoré spadá do **1. stupňa** územnej ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543 /2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

2.1 Funkčná štruktúra krajiny a scenéria

Krajina lpeľskej kotliny sa v priebehu posledného tisícročia prítomnosťou a činnosťou človeka výrazne transformovala. Pôvodnou vegetáciou na nive lpeľa a jeho prítokov boli lužné lesy vrbovo-topoľové, na nízkych terasách vodných tokov prevažovali dubovo-hrabové lesy panónske, pahorkatinu porastali dubovo-cerové lesy. Z pôvodnej močiarnej krajiny na nive lpeľa a xerothermnej lesostepnej krajiny na prilahlých svahoch, sa v priestore stredného Poipia v súčasnosti zachovali už len fragmenty. Značná časť bola ľudskou činnosťou odlesnená a premenená pre poľnohospodárske účely (najmä na pasienky, ornú pôdu a vinice) a intenzívne využívaná. Druhovú štruktúru pôvodných lesných spoločenstiev, ktoré na území ostali, bola nevhodným hospodárením a výberom drevín zmenená. Veľkú časť územia na pahorkatinách ovládli agátové monokultúry, ktoré sú považované za druhotné prirodzené zalesnenie odlesnených častí územia agresívnou cudzokrajnou drevinou proti šíriacej sa vodnej erózii.

Súčasná krajinná štruktúra územia je ovplyvnená antropogénnou činnosťou. Okolie KS 03 je poznačené intenzívnym poľnohospodárstvom a rozvojom infraštruktúry. Súčasný vegetačný kryt dotknutého územia je reprezentovaný najmä nelesnými fytocenózami, v malom rozsahu aj lesnými spoločenstvami s podstatne zmenenou druhovou skladbou voči pôvodným prirodzeným spoločenstvám. Veľká časť dotknutého územia je charakteristická antropogénnymi degradovanými rastlinnými spoločenstvami s prevahou poľnohospodárskych pozemkov (orná pôda, trvalé trávne porasty, plevelné a ruderalne spoločenstvá), v štruktúre ktorých sa uplatňujú najmä pionierske druhy nižšieho sukcesného štádia.

Severne od KS 03 sa nachádza malá zamokrená plocha s porastom vrby. Na tento močiar nadväzuje malý lesík s náletovými drevinami: agát biely, trnka, ruža šípová a topoľ osikový, ktorý sa vyvinul na území, kde boli v minulosti odťažené tehliarske hliny pre účely poloprevádzkovej skúšky. Žiadne biotopy európskeho významu sa v dotknutom území a jeho blízkom okolí nevyskytujú.

2.2 Prvky územného systému ekologickej stability

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) pre okres Veľký Krtíš bol spracovaný v roku 1994, detailnejšie až do miestnych územných systémov ekologickej stability nebol rozpracovaný.

Najvýznamnejšie územie v regióne je Poipлие, ktoré tvorí jadrové územie národného významu, ktoré je súčasne aj biocentrom nadregionálneho významu.

3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 Obyvateľstvo

Po II. svetovej vojne až do 90-tych rokov minulého storočia boli v okrese Veľký Krtíš hlavne banský priemysel (ťažba uhlia – Baňa Dolina), poľnohospodárska a potravinárska výroba hlavnými odvetviami.

Po roku 1989, hlavne príčinou útlmu banského priemyslu, rozpadu štruktúry poľnohospodárskych podnikov a slabým podnikateľským prostredím je okres jedným z najzaostávajúcim v rámci VÚC aj SR.

Obec veľké Zlievce, patrí z hľadiska počtu obyvateľov medzi malé obce. Aj najbližšie susedné obce Malé Zlievce a Bušince sú obce malé.

Tabuľka č. 4 : Počet obyvateľov v dotknutej a najbližších obciach r. 2011

O b e c	Počet obyvateľov
Veľké Zlievce	493
Malé Zlievce	299
Bušince	1 446

Zdroj www.portal.statistics.sk

Od roku 1990 je v obciach skôr úbytok obyvateľstva v dôsledku poklesu prirodzeného prírastku ako aj v dôsledku zápornej migrácie z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí.

V regióne je nedostatok pracovných miest. Útlm banského priemyslu z dôvodu nerentabilnej ťažby má na región veľký sociálny dopad. Zdravotníctvo, školstvo, výroba potravín, spracovanie dreva, poľnohospodárstvo a služby sú hlavnými odvetviami vytvárajúcimi pracovné miesta. Obyvatelia odchádzajú za prácou aj do Maďarska a štátov Európskej únie. V okrese je aj pomerne nízka kvalifikácia pracovnej sily.

Okres má dlhodobu vysokú nezamestnanosť k 31.12 2011 je 19,83% a má v súčasnosti stúpajúci trend.

3.2 Sídla

Približne 1/3 obyvateľov okresu žije v mestách Veľký Krtíš a Modrý Kameň, 2/3 obyvateľov v 71 obciach.

Veľké Zlievce

Založenie obce sa datuje do 13. storočia a obyvatelia sa zaoberali hlavne pestovaním poľnohospodárskych plodín (obilia), pestovaním hrozna, výrobou vína a remeselnou výrobou. Veľké Zlievce boli najväčším producentom vína tohto regiónu. Patrili medzi obce s najvyšším počtom obyvateľstva v slovenskej časti Novohradu. V 19. a začiatkom 20. storočia začala ťažba hnedého uhlia. V obci bol založený aj liehovar. Po I. svetovej vojne začal význam obce upadať. V roku 1948 žilo v obci 1009 obyvateľov. V roku 1949 bolo založené roľnícke družstvo. V roku 1950 sa otvorili škôlky, v 1951 roku bola obec elektrifikovaná. Od roka 1972 je súčasťou obce aj kompresorová stanica plynu. Nedostatok pracovných príležitostí spôsobil, že mladí ľudia ostávajú pracovať a žiť mimo Veľkých Zlievec. Chaotická transformácia poľnohospodárstva po roku 1990 spôsobila zánik poľnohospodárskych podnikov a tým aj nárast nezamestnanosti a úpadok.

Medzi pamätihodnosťami obce patrí neskorobarokový rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša biskupa z r. 1750, prícestná kaplnka z 18. storočia a roľnícko – remeselnícke domy z 19. až 20. storočia. V obci je pošta, ZŠ 1. - 4. ročník s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, kultúrny dom a dve predajne potravín.

Malé Zlievce

V r. 1244 - 1245 kráľ Belo IV. daroval majetok Zlievce ostrihomskej kapitule. V 19. - 20. stor. sa v chotári obce ťažilo hnedé uhlie. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom vinohradníctvom a prácou v uhoľných baniach. V súčasnosti sa zamestnávajú prevažne v poľnohospodárskej a potravinárskej výrobe.

Medzi pamätihodnosťami obce patrí pôvodne gotický evanjelický kostol upravený v r. 1633 v neskororenesančnom slohu a renovovaný okolo r. 1770.

Barokový kaštieľ je z roku 1709. Z 18. storočia sa zachovali dve kúrie, prestavané po r. 1945.

Bušince

Názov Bušince zapísaný prvýkrát v tvare Bussa sa zachoval na listine vydannej kráľovskou kanceláriou Bela IV. datovanej rokom 1239. Koncom 13. a začiatkom 14. storočia nastal rozvoj obchodu, baníctva, budovali sa obchodné komunikácie a cesty. Ekonomika Bušincov bola založená na výnosnom poľnohospodárstve a v chotári sa nachádzali i vinohrady.

Začiatkom 20. storočia bol v Bušinciach mlyn na parný pohon. Po vzniku Československa v roku 1918 sa Bušince, dovtedy stáročia nachádzajúce sa vo vnútrozemí Uhorska, stali pohraničnou obcou nového štátu.

Začiatkom 20-tych rokov postihla Slovensko hospodárska kríza, v 30-tych rokoch Československo svetová hospodárska kríza. Spôsobili vážne hospodárske problémy, vysokú nezamestnanosť a vysťahovalectvo za prácou. V tomto období sa postavila v obci sušiareň tabaku.

K historickým a kultúrnym zaujímavostiam patria okrem kostola, Dedinského múzea, Pamätnej izby Aladára Zsélyiho, pomníka padlých v II. svetovej vojne aj kaplnka a socha sv. Nepomuka. Dnes už len pozostatky zrúcaniny kaštieľa sú svedkami dávnej minulosti a o tom, že v obci boli veľkostatkári, ktorí vlastnili pôdu.

V obci pôsobí Kynologický klub Miroslava Gomolu, poľovnícke združenie Diana Bušince, dve organizácie záhradkárskeho zväzu Mladosť a Prameň, Klub dôchodcov, Zväz invalidov.

V obci sa nachádza materská škola, základná škola, obecná knižnica a v budove Zdravotného strediska sú zabezpečované zdravotné služby.

3.3 Priemysel, služby a cestovný ruch

Priemysel v okrese Veľký Krtíš reštrukturalizáciou po roku 1990 upadol a okres patrí z hľadiska rozvoja k najzaostávajúcim v Slovenskej republike.

Priemysel má v okrese v súčasnosti rozvinuté len dva odvetvia:

- výroba potravín
- spracovanie dreva

Priemyselný park v malom Krtíši dáva možnosť umiestnenia nových firiem.

Významní zamestnávateľia sú VINICA a.s. Vinica, VINICA GASTRA a.s., EKUS Vinica – výroba potravinárskych výrobkov, AC s.r.o. – výroba cereálnych potravín.

Spoločnosť PAAZ - výroba konfekcie, PRP s. r.o. Veľký Krtíš – spracovanie dreva.

Banský priemysel, ktorý mal v okrese tradíciu od konca 19. storočia až do 90-tych rokov 20. storočia. V r. 1948 vznikli uhoľné bane v Pôtri, v roku 1951 Modrokamenské uhoľné bane a v roku 1962 Baňa Dolina Veľký Krtíš. V súčasnosti sú v útlme a rozvoj sa už pre vyčerpanie zásob hnedého uhlia neplánuje.

V budúcnosti je možné doťažovanie tehliarskych surovín a zdrojov ďalších nerudných surovín – piesku a stavebného kameňa ale s dôrazom na ochranu prírody a krajiny.

Služby sú v okrese sústredené v okresnom meste a v bývalých strediskových obciach. Sú to hlavne obchody, autoopravárenské zariadenia, reštauračné zariadenia, bankové a finančné služby a drobné remeselné služby.

Najčastejšie druhy poskytovaných služieb sú: kaderníctvo, holičstvo, krajčírstvo, pohostinské služby, rôzne druhy opráv (automechanici, elektromechanici) a služby v oblasti dopravy (nákladná cestná doprava).

Podstatná časť služieb je sústredená v okresnom meste a vo väčších obciach okresu.

Cestovný ruch v regióne je málo rozvinutý. Vplýva na to hlavne malá sieť ubytovacích zariadení a nedostatočná regionálna politika v tejto oblasti ako aj nedostatočná infraštruktúra. Z hľadiska prírodného potenciálu a špecifikácie lokalít sú v okrese významné nasledovné formy a strediská cestovného ruchu:

- termálne kúpalisko Dolná Strehová
- zimná rekreácia - obec Dačov Lom s lyžiarskym strediskom Lomník
- zimná rekreácia - Španí Laz - Čierťaž, ktorý v čase mimo zimnej sezóny je využívaný na pešiu turistiku a cykloturistiku
- agroturistika - poľnohospodárske družstvá Horná Strehová a Dolná Strehová

3.4 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Geografická poloha a klimatické pomery, vysoká bonita pôdy už od minulosti predurčovali územiu poľnohospodárske využitie.

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby patrí okres Veľký Krtíš k najproduktívnejším oblastiam v rámci Banskobystrického kraja. Orná pôda predstavuje 59 %, TTP 33 %, vinice 4 %, sady 1 % a ostatná plocha 3 %.

Najväčšie zastúpenie majú hustosiate obilniny, olejniný, kukurica, zelenina, okopaniny ovocie a na vybraných polohách aj vinná réva.

Vo výhlade je aj pestovanie plodín, ktoré budú využité ako energetická surovina - biomasa. Územie má potenciál aj na pestovanie biopotravín.

Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny. Celkovo však dochádza k poklesu poľnohospodárskej výroby, čo súvisí s politikou Európskej únie, ktorá znižuje nadprodukcii. Tento vývoj má vplyv aj na zamestnanosť regiónu a ekonomické problémy spoločností zaoberajúcich sa poľnohospodárskou výrobou.

Lesné porasty sa zachovali len na úbočiach pahorkatín ohraničujúcich riečne nivy. Tieto sú prevažne tvorené agátovými lesmi. Zväčša sa jedná o ochranné lesy na strmých svahoch a stržiach, ktoré ich stabilizujú a zabraňujú erózii.

3.5 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie územia

Podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov je v území temer najnižší z Banskobystrického kraja. Dobudovaním verejného vodovodu v južných častiach okresu zvýšil na cca 75,6%. Na vodárenskú sústavu Hriňová – Lučenec – Filákovovo sú napojené aj Malé Zlievce, Veľké Zlievce, Bušince.

Tabuľka č. 5 : Prehľad napojenia dotknutej a najbližších obcí na verejný vodovod a kanalizáciu

O b e c	Výmera obce (m ²)	Počet obyvateľov	Verejný vodovod	Kanalizácia, pripojenie na ČOV
Veľké Zlievce	16 300 068	505	áno	nie
Malé Zlievce	9 053 570	277	áno	1/3 obce
Bušince	12 500 000	1 379	áno	nie

Zdroj: www.portal.statistics.sk a obecné úrady

Odkanalizovanie územia okresu Veľký Krtíš je v porovnaní VÚC Banská Bystrica aj Slovenska veľmi nízke. Zo 71 obcí okresu je len 10 obcí s verejnou kanalizáciou s napojením na ČOV, čo predstavuje 14,08 % . S dotknutých obcí v posudzovanom území sú to 2 obce .

Vzhľadom nato, že sú to obce pod 2000 obyvateľov je potrebné spájať obce do aglomerácií so spoločnou ČOV, aby sa zabezpečila vyššia prevádzková stabilita ČOV. Pre obce s menej ako 2000 obyvateľmi , kde je vybudovaná stoková sieť, je potrebné do roka 2015 vybudovať primerané čistenie odpadových vôd, ako to vyplýva z požiadaviek Európskej únie.

3.6 Odpadové hospodárstvo

Množstvo produkovaných odpadov v okrese Veľký Krtíš patrí v rámci Banskobystrického kraja k najnižším. Vplýva nato hlavne znížená priemyselná výroba po roku 1990 ale aj systémové zmeny, ktoré vyplynuli z legislatívy o odpadovom hospodárstve – povinnosť triedenia odpadov podľa kategórií, dôsledná evidencia a zneškodňovanie.

Odpady sú likvidované prevažne skládkovaním, nakoľko v Banskobystrickom kraji nie je vybudovaná spaľovňa odpadov.

Najväčší podiel z produkovaných odpadov majú komunálne odpady cca 53 % . Nebezpečné odpady majú cca 2 % podiel.

V okrese sú v prevádzke skládka ostatného odpadu – Veľký Krtíš a Bušince a skládka inertného odpadu Sklabiná tehelňa.

3.7 Doprava

Poloha okresu – okraj južného Slovenska a vzdialenosť od väčších hospodárskych centier a miest a dopravných komunikácií a tiež absencia napojenia železničnej siete na hlavné uzly má za následok zaostávanie rozvoja a hospodárskeho rastu územia.

Cestná sieť v území je už na dnešnú frekvenciu automobilovej dopravy nedostatočná. V posudzovanom území sa nenachádza žiadna cesta I. triedy. V okrese je však nadregionálne významná je cesta celoštátneho významu I/75 z Lučenca do Levíc cez Veľký Krtíš.

Dôležitá je cesta II/527 Pliešovce – Slovenské Ďarmoty, ktorá je významnou aj pre okresné mesto Veľký Krtíš a pre napojenie regiónu na Maďarsko. Regionálne cesty III. triedy sa napájajú radiálne na Veľký Krtíš a slúžia taktiež ako spojnice medzi jednotlivými obcami.

Lokálna železničná trať Veľký Krtíš – Malé Straciny – Bušince je mimo prevádzky. Železničná trať Lučenec – Kalonda – Veľký Krtíš slúži len pre nákladnú dopravu.

Výhľadovo sa počíta so železničným prepojením Veľký Krtíš - Šahy.

V dotknutom území nie plánovaný žiaden multimodálny koridor európskej komunikačnej siete.

3.8 Inžinierske siete

Elektrická energia

Energetická bilancia okresu je pasívna, temer všetka elektrická energia sa do okresu dováža. Elektrina sa dodáva 410 kV vysokonapäťového vedenia (Veľký Krtíš – Lučenec – Rimavská Sobota) a 110 kV distribučnými sieťami.

Teplo a plyn

Po útlme ťažby hnedého uhlia sa v regióne stal hlavným palivom zemný plyn (43 obcí zo 71 s perspektívou ďalších plynofikovaných obcí do roka 2015) a palivové drevo.

V súčasnosti sa v území uvažuje s rozvojom výroby energie s obnoviteľných zdrojov - využitie biomasy aj veternej energie.

3.9 Kultúrohistorické hodnoty územia

Širšie okolie posudzovaného územia bolo osídlené už v obdobiach doby kamennej, bronzovej a železnej o čom svedčia náleziská z týchto období. Historicky sú doložené sídelné útvary už od 11. - 13. storočia. Súčasné územie okresu Veľký Krtíš bolo v minulosti časťou územno-správneho celku Novohrad a Hont, ktoré až do začiatku 20. storočia pomerne vyspelé. Z uvedeného obdobia sú v území najmä sakrálné pamiatky, kúrie, remeselné domy.

4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

4.1 Ovzdušie

V okrese Veľký Krtíš sú hlavnými znečisťovateľmi ovzdušia stacionárne zariadenia na spaľovanie palív – kotolne s tepelným príkonom od 0,3 do 15 -20 MW, ktoré sú podľa prílohy č.2 vyhlášky č.356/2010 Z.z. zakategorizované ako stredné zdroje (viac ako 100 zdrojov). V uvedených zariadeniach sa prevažne spaľuje zemný plyn a ojedinele tuhé palivá – drevo a uhlie.

Veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia je kompresorová stanica plynu vo Veľkých Zlievcach, ktorá je najväčším znečisťovateľom v okrese a najväčším producentom emisií oxidov dusíka v Banskobystrickom kraji.

Územie nepatrí do oblasti s riadením ovzdušia. V posudzovanom území sa nenachádza žiadne monitorovacia stanica z národnej monitorovacej siete.

Tabuľka č. 9 : Emisie zo stacionárnych zdrojov okresu Veľký Krtíš a Banskobystrického kraja

Emisie zo stacionárnych zdrojov - Banskobystrický kraj							
NEIS kód ZL	Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2010	Množstvo ZL(t) za rok 2009	Množstvo ZL(t) za rok 2008	Množstvo ZL(t) za rok 2007	Množstvo ZL(t) za rok 2006	Množstvo ZL(t) za rok 2005
0.0.01	Tuhé znečisťujúce látky (TZL)	571,941	547,653	652,353	685,709	784,574	1 072,706
0.0.02	Oxid siričitý (SO ₂),ak je tak uvedené pre vybrané technológie v prílohe č.4	3 404,671	3 434,737	3 878,908	4 200,621	5 576,262	5 081,694
0.0.04	Oxidy dusíka-oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjadrené ako oxid dusičitý (NO _x)	3 989,738	3 032,993	4 268,132	4 132,513	4 035,631	4 711,538
0.0.05	oxid uhoľnatý (CO)	17 957,018	19 765,916	21 202,797	19 350,396	17 969,741	20 328,496
0.0.06	organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)	490,071	434,288	582,477	486,371	517,646	569,872
Emisie zo stacionárnych zdrojov - Okres Veľký Krtíš							
NEIS kód ZL	Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2010	Množstvo ZL(t) za rok 2009	Množstvo ZL(t) za rok 2008	Množstvo ZL(t) za rok 2007	Množstvo ZL(t) za rok 2006	Množstvo ZL(t) za rok 2005
0.0.01	Tuhé znečisťujúce látky (TZL)	13,920	11,443	15,611	14,987	16,438	18,639
0.0.02	Oxid siričitý (SO ₂),ak je tak uvedené pre vybrané technológie v prílohe č.4	31,111	24,240	42,368	35,427	44,398	43,604
0.0.04	Oxidy dusíka-oxid dusnatý a oxid dusičitý vyjadrené ako oxid dusičitý (NO _x)	694,407	518,062	839,448	893,525	565,884	882,115
0.0.05	oxid uhoľnatý (CO)	74,337	80,238	97,913	94,093	56,586	84,213
0.0.06	organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík (TOC)	12,117	10,341	13,868	13,349	9,913	14,348

Zdroj www.air.sk /NEIS

Množstvá emisií majú posledných 10 rokov klesajúcu tendenciu, čo spôsobila čiastočne reštrukturalizácia priemyslu, znižovanie výroby z dôvodu hospodárskej krízy a taktiež modernizácia a revitalizácia zdrojov znečistenia.

4.2 Podzemné a povrchové vody

Povrchové vody

Posudzované územie spadá do čiastkového povodia Ipľa. Povrchové vody sú tu znečisťované hlavne poľnohospodárskou produkciou a komunálnymi odpadovými vodami, kde môžu byť znečisťované hlavne nutrientami a mikrobiologickým materiálom. Do Zlievskeho potoka ústi ČOV z Veľkých Zlievec. Do Stracinského potoka banské vody Bane Dolina a ČOV eustream a.s. a obce Malé Zlievce. Podľa [4] vykazuje Stracinský potok II. triedu kvality z hľadiska triedy kvality vôd pre obsah ťažkých kovov. Vody obsahujú hlavne ťažké kovy – olovo, mangán.

Podzemné vody

V podložínych neogénnych sedimentoch sa podzemná voda, vzhľadom na prevládajúce ílovito-prachovité litologické zloženie, zväčša nevyskytuje. Lokálne horizonty napätých podzemných vôd sú viazané na ojedinelé polohy a šošovky piesčitých a štrkovitých sedimentov.

V záujmovom území sa nevyskytujú žiadne vodohospodársky významné zásoby podzemných vôd a navrhovaná stavba nebude zasahovať do pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov.

Minerálne vody

V dotknutom území nie sú žiadne ochranné pásma minerálnych a liečivých zdrojov vôd.

4.3 Zdravotný stav obyvateľstva

Obyvateľstvo Slovenska zaostáva v súčasnosti v strednej dĺžke života za vyspelými krajinami. Chronické neinfekčné ochorenia sú v posledných rokoch príčinou až troch štvrtín všetkých úmrtí v SR. V ich etiológii majú najvýznamnejšiu úlohu: postoj obyvateľov k vlastnému zdraviu, nesprávny spôsob života a nevyhovujúce životné prostredie. Nie je to ináč ani v posudzovanom území.

Rizikové faktory neinfekčných ochorení hromadného výskytu – aterosklerózy a komplikácií aterosklerózy, onkologických ochorení :

- biologické
- nesprávny životný štýl

Biologické faktory zahŕňajú najmä vysoký výskyt hypertenzie (hlavne u mužov), hypercholesterolémie a výskyt nadváhy až obezity.

Nesprávny životný štýl sa prejavuje hlavne v nesprávnych stravovacích návykoch - vysokej konzumácii mäsa, cukrov a výrobkov z cukru, v znižovaní spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a nízkej spotrebe strukovín, ovocia a zeleniny. Ďalej je to nedostatok fyzickej aktivity, fajčenie, stres a nesprávne hodnotenie vlastného zdravia.

Environmentálne zdravie je v širšom ponímaní vplyv faktorov životného prostredia, vplyv pracovného a psychosociálneho prostredia a spôsobu života ľudí. Multifaktoriálne pôsobenie exogénnych faktorov na vznik a výskyt ochorení vo vybraných oblastiach je možné čiastočne vyhodnotiť, ale v súčasnosti nie sú vykonávané žiadne dlhodobé štúdie, ktoré by uvedenú problematiku na konkrétny región podrobne hodnotili.

Kvalita životného prostredia má priamu súvislosť aj so zdravotným stavom obyvateľstva, chorobnosťou a úmrtnosťou. Celý okres Veľký Krtíš patrí k okresom, kde je najvyšší počet zomretých na 1 000 obyvateľov (1,00 – 14,47 – údaj ŠÚ SR, 2003). Taktiež v dojčenskej úmrtnosti dosiahol okres najvyššie hodnoty (13,00 – 31,86 ‰ – údaj ŠÚ SR, 2003).

Pre okres Veľký Krtíš je typická záťaž cudzorodými látkami z pitnej vody ako dôsledok nízkej zásobovanosti obyvateľov okresu pitnou vodou z verejných vodovodov – 12 500 obyvateľov

okresu nemá možnosť napojenia na verejný vodovod a používajú individuálne vodné zdroje. Jedná sa o obce na juhu okresu Veľký Krtíš. Údaje o obsahu dusičnanov sú z rokov 1995-2000, v posledných piatich rokoch neboli individuálne vodné zdroje sledované. Nežiaduce účinky dusičnanov z pitných vôd vo vzťahu k možnému poškodeniu zdravia boli sledované a vyhodnotené v roku 2002.

Tabuľka č. 10 : Nežiaduce účinky dusičnanov z pitných vôd na zdravie

Spôsob zásobovania pitnou vodou	Počet obyvateľov	Počet všetkých onkologických ochorení/1000obyvateľ 10 rokov	Stratené roky života deň/1obyv. 10 rokov	Priemerný vek pri stanovení diagnózy
Verejný vodovod	23 409	7,39	1,43	66,72
Vlastné studne	15 640	11,12	10,91	64,30

Zdroj: RÚVZ Veľký Krtíš)

Stredná dĺžka života pri narodení je u žien 77, 49 (roky 2006 – 2008) u mužov 68,22 , čo je jedna z najnižších v rámci Slovenskej republiky.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach ich opatrení na ich zmiernenie

1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

1.1 Zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Tabuľka č. 8 : SO 01 Odvodňovací kanál do Zlievského potoka

Parcela číslo KN-C	Celková výmera [m ²]	Druh pozemku	List vlast. číslo	Vlastník (Užívateľ)	Trvalý záber *** [m ²]	Použ. pôdy do 1 roka ** [m ²]	Poznámka
2880/1	517186	orná pôda	-		-	401,84	
2880/5	1 646	ostatné plochy	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
2990/2	31 411	zastavané plochy	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
* 2903/2	4 048	trvalý trávny porast	-	-	37,45	431,51	ochrana plynovodných potrubí panelmi
* 2903/3	11 646	zastavané plochy	-	-	-	-	cesta
* 2990/3	2 876	vodné plochy	-	-	-	-	Zlievsky potok

2880/5	517 186	ostatné plochy	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	ochrana plynovodných potrubí panelmi
* 3103/2	2 980	zastavané plochy	-	-	-	-	ochrana plynovodných potrubí panelmi
SPOLU :					37,45	833,35	

* parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva

** použitie PP na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok/ § 18 zákona č. 220/2004 Z.z./ je potrebné pre uloženie cestných panelov 2x3 m a realizáciu prístupovej komunikácie na stavenisko v šírke 6 m

*** trvalý záber pre realizáciu lichobežníkovej zemnej hrádze

Tabuľka č. 9 : SO 02 Ochranná hrádza

Parcela číslo KN-C	Celková výmera [m ²]	Druh pozemku	List vlast. číslo	Vlastník (Užívateľ)	Trvalý záber *** [m ²]	Použ. pôdy do 1 roka * [m ²]	Poznámka
* 2457/2	142 501	trvalý trávny porast	-		1 288,70	998,93	
* 2880/1	517 186	orná pôda	-		162,30	479,10	
SPOLU :					1 451,00	1478,03	

* parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva

** použitie PP na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok/ § 18 zákona č. 220/2004 Z.z./ je potrebné pre realizáciu prístupovej komunikácie na stavenisko v šírke 6 m

*** trvalý záber pre realizáciu lichobežníkovej zemnej hrádze

Tabuľka č. 10 : SO 03 Záchytná nádrž

Parcela číslo KN-C	Celková výmera [m ²]	Druh pozemku	List vlast. číslo	Vlastník (Užívateľ)	Trvalý záber *** [m ²]	Použ. pôdy do 1 roka ** [m ²]	Poznámka
2 802/50	9 535	zast. plochy a nádvoria	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
* 2518/1	1 752	trvalý trávny porast	-	-	38,20	24,61	
* 2559	124 403	orná pôda	-	-	71,50	172,72	
SPOLU :					109,70	197,33	

* parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva

** použitie PP na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok/ § 18 zákona č. 220/2004 Z.z./ je potrebné pre realizáciu prístupovej komunikácie na stavenisko v šírke 6 m

*** trvalý záber pre realizáciu lichobežníkovej zemnej hrádze

Tabuľka č. 11 : SO 04 Odvodňovací rigol bezmenného potoka

- so zaústením do Stracinského potoka, parc. č. 3106, k.ú. Veľké Zlievce

Parcela číslo KN-C	Celková výmera [m ²]	Druh pozemku	List vlast. číslo	Vlastník (Užívateľ)	Trvalý záber *** [m ²]	Použ. pôdy do 1 roka ** [m ²]	Poznámka
2 802/51	8 686	zast. plochy a nádvoria	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
3029/3	14 119	zast. plochy a nádvoria	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
* 2521/3	26 060	zast. plochy a nádvoria	-	-	-	-	št. cesta III/52713 V.Zlievce – M.Zlievce

* parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva

Tabuľka č. 12 : SO 05 Havarijný odvodňovací rigol (v dĺžke 497,33 m)

Parcela číslo KN-C	Celková výmera [m ²]	Druh pozemku	List vlast. číslo	Vlastník (Užívateľ)	Trvalý záber *** [m ²]	Použ. pôdy do 1 roka *** [m ²]	Poznámka
3029/3	14 119	zast. plochy a nádvoria	262	SPP, a.s., Bratislava	-	-	
* 3029/2	426	trvalý trávny porast	-	-	2,50	30,79	
SPOLU :					2,50	30,79	

* parcela nie je evidovaná na liste vlastníctva

** použitie PP na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok/ § 18 zákona č. 220/2004 Z.z./je potrebné pre realizáciu prístupovej komunikácie na stavenisko v šírke 6 m

*** trvalý záber pre realizáciu odvodňovacieho rigolu

- havarijný odvodňovací rigol bude napojený do existujúceho priepustu 800x800 situovaného pod št. cestou III/52713 parc. č. 2521/3

1.2 Výrub nízkej zelene

Pri výstavbe SO 02 Ochranej hrádze dôjde k výrubu krovitého porastu na ploche cca 1000 m². Krovitý porast je zložený hlavne z trnky obyčajnej ruže šípovej, vtáčieho zobu obyčajného, borievky obyčajnej a hlohu obyčajného.

1.3 Požiadavky na vodu

Navrhovaná stavba nebude mať nároky na pitnú vodu, úžitkovú vodu, úpravu vody ani na čistenie odpadových vôd.

1.4 Požiadavky na telekomunikácie

Navrhovaná stavba nebude mať nároky na zapojenie do žiadnej telekomunikačnej siete.

1.5 Požiadavky na energie

Všetky zariadenia, ktorými bude stavba vybavená budú ovládané mechanicky, napojenie na elektrickú energiu nebude potrebné.

1.6 Vzťahy k existujúcemu verejnému a občianskemu vybaveniu

Navrhovaná stavba si nevyžaduje úpravu verejného ani občianskeho vybavenia. Počas realizácie stavby bude využitá existujúca cestná a železničná sieť. Na prístup k pracovným pruhom bude pri výstavbe plynovodu bude potrebné vybudovať dočasné zjazdy z komunikácií v rozsahu ako to stanoví projekt organizácie výstavby.

Zariadenie staveniska, skladovacie plochy materiálu sú navrhované vedľa areálu KS 03. Z KS 03 bude riešené aj dočasné pripojenie elektrickej energie a vody pre objekty zariadenia staveniska.

1.7 Požiadavky na pracovníkov

Prevádzka navrhovaných objektov si nevyžaduje trvalé pracovné miesta. Občasnú kontrolu zariadení bude vykonávať poverený pracovník z prevádzky KS03.

2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1 Znečistenie ovzdušia

Prevádzka navrhovaných objektov nebude zdrojom žiadnych znečisťujúcich látok emitovaných do ovzdušia.

2.2 Odpadové vody

Počas prevádzky navrhovaných objektov nebudú vznikať odpadové vody.

2.3 Odpady

Odpady vzniknú aj **jednorázovo** počas výstavby za predpokladané obdobie od 08/2012 do 06/2013.

Tabuľka č. 13 : Tabuľka odpadov

Číslo druhu odpadu	Druh odpadu	Kategória	Množstvo
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O	2104m ³
17 04 05	Železo a oceľ	O	4 t
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	100kg
15 01 02	Obaly z plastov	O	100kg
15 01 03	Obaly z dreva	O	1m ³
15 01 04	Obaly z kovu	O	50kg
15 01 06	Zmiešané obaly	O	100kg

Číslo druhu odpadu	Druh odpadu	Kategória	Množstvo
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	10 kg
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	10kg
17 01 01	Betón	O	6 m ³
17 03 01	Bitúmenové zmesi obsahujúce uhoľný decht	N	110 kg

Likvidáciu nebezpečných odpadov zabezpečí zhotoviteľ stavby v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov oprávnenou osobou. Všetky povinnosti ustanovené v § 18 a 19 citovaného zákona t.j. separovanie, zhromažďovanie, označovanie, evidencia budú od zhotoviteľa stavby požadované. Výkopová zemina bude využitá na vytváranie násypov zemných hrádzi.

2.4 Zdroje hluku, vibrácií, tepla a zápachu

Prevádzka navrhovaných objektov nebude zdrojom hluku, vibrácií, tepla a zápachu.

3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1 Vplyvy na obyvateľstvo

Situovanie objektov ochrany pred zaplavením KS03 je mimo intravilánu najbližších obcí malé Zlievce, Veľké Zlievce a Bušince, preto nebude znižovať kvalitu života ani bezpečnosť obyvateľov dotknutých obcí. Obyvateľov obcí neohrozí ani zvýšenými zdravotnými rizikami.

Počas výstavby budú obyvatelia obcí krátkodobu zaťažovaní prejazdom stavebnej techniky, dovozom stavebného materiálu, čím sa môže zvýšiť hlučnosť, sekundárna prašnosť a emisie z výfukových plynov automobilovej a stavebnej techniky.

Stavba nebude mať žiadne významné sociálne a ekonomické dopady na obyvateľov ani pri výstavbe ani v budúcnosti počas prevádzky, naopak pri výstavbe sa môže dočasne zvýšiť zamestnanosť, hlavne v terciálnej sfére (ubytovanie, stravovacie služby a pod.).

3.2 Vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery a podzemnú vodu

Výkopy budú realizované v súdržných zeminách – íloch a siltoch. Pri výstavbe bude potrebný aj pracovný pruh. Bude to však len dočasný krátkodobý stav, pretože územie sa po výstavbe uvedie do pôvodného stavu technickou a v častiach s ornou pôdou aj biologickou rekultiváciou.

Pri výstavbe ani počas prevádzky sa nebude priamo manipulovať so žiadnymi škodlivými ani nebezpečnými látkami, preto nehrozí poškodenie horninového prostredia ani podzemných vôd.

3.3 Vplyvy na klimatické pomery

Výstavba ani prevádzka navrhovaných objektov nebude mať žiadny negatívny vplyv na klimatické pomery územia, pretože neprodukuje emisie do ovzdušia ani nebude vplývať na tepelné pomery.

3.4 Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby bude územie vystavené miernemu zvýšeniu emisií z mobilných zdrojov (stavebné mechanizmy, nákladné automobily). Bude to zaťaženie krátkodobé a vzhľadom na počet mechanizmov a dobu vykonávania prác, je zanedbateľné.

Samotná prevádzka navrhovaných objektov nebude produkovať žiadne emisie.

3.5 Vplyvy na vodné pomery

Pri návrhu opatrení sa vychádzalo z povodne roku 2006, ktorá bola dobre zdokumentovaná a príčiny boli vyhodnotené v štúdiách [1,2,3].

Podľa [1] citujem:

- Povodeň spôsobila extrémna zrážková udalosť - podľa SHMÚ cca 2 hodinový prívalový dážď.
- Objem povodňovej vlny bol natoľko veľký, že nádrž už nemala schopnosť znížiť povodňový prietok (koľko vody pritekalo, toľko aj odtekalo).
- Kulminačný prietok, ako aj objem povodňovej vlny, dosiahli významnú N-ročnosť (s malou pravdepodobnosťou výskytu) – presné údaje o zrážkach, ani prietokoch nie sú k dispozícii, keďže v povodí bezmenného potoka nemá SHMÚ žiadne pozorovania.
- Príčinou preliatia koruny hrádze záchytnej nádrže bolo pravdepodobne zapchaté a neprietočné sito, umiestnené na korune bezpečnostného priepadu. Samotný bezpečnostný priepad má dostatočnú kapacitu na prevedenie extrémnych povodňových prietokov.
- Hlavnou príčinou zaplavenia areálu kompresorovej stanice bol vysoký prietok v koryte pod záchytnou nádržou, prekračujúci jeho prietočnú kapacitu – tú limitujú rozhodujúcim spôsobom nedostatočne prietočné premostenia (z hydraulického hľadiska nevhodné) a priepust s nedostatočnou kapacitou popod štátnu cestu pred ústím do Stracinského potoka.

Modelovaná bola situácia, kedy sa takáto navýšená prietoková vlna vlieva do koryta Stracinského potoka, v ktorom je stav Q100 a priepust popod cestu je upchatý.

Rozdelenie prietoku pre návrhovú povodeň Q100 bolo v modeli definované nasledovne:

Stracinský potok nad areálom KS $18 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Ľavostranný prítok nad biologickou nádržou $0,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Zlievsky potok $10 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Pravostranný prítok do Stracinského potoka $1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

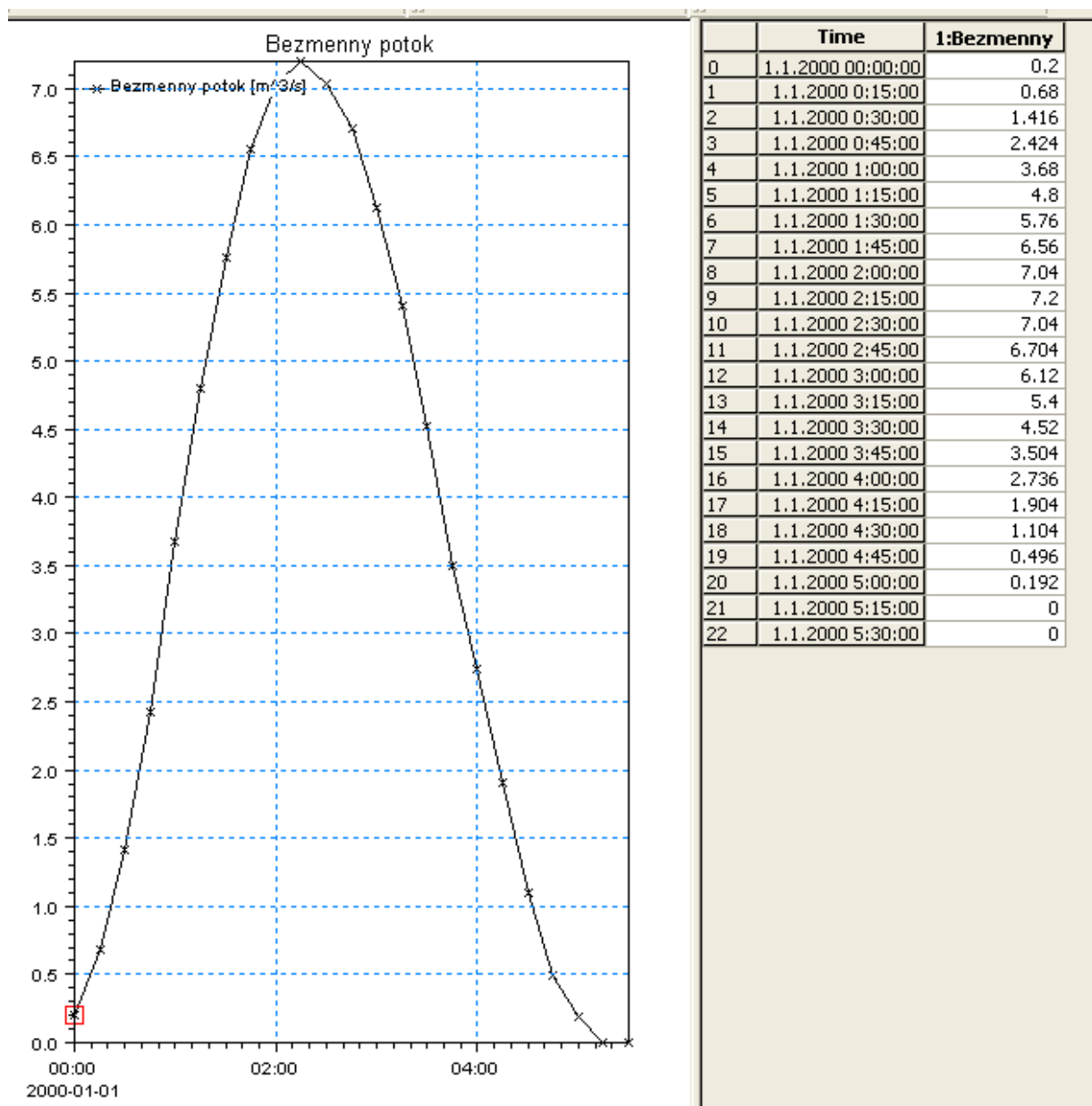
Bezmenný potok v areáli prietoková vlna SHMÚ zvýšená o 60 %

Takto definované parametre povodne boli použité na simulovanie 100 – ročnej povodne v areáli KS pri súčasnom stave koryta a všetkých objektov a následne aj pri návrhu opatrení na zvýšenie miery protipovodňovej ochrany.

Pri modelovaní prietoku Q100 bolo potrebné brať na vedomie až IV. triedu presnosti povodňovej prietokovej vlny dodanej SHMÚ, čo znamená až 60 percentnú možnú nepresnosť. Preto sme priebeh prietokovej vlny, po konzultáciách SHMÚ, navýšili o 60 %.

Doba trvania aj čas kulminácie ostali rovnaké.

Návrhová povodňová vlna má kulminačný prietok $7,2 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, trvanie 5,5 hodiny a celkový objem $72\,000 \text{ m}^3$.

Obr. č. 1 : Priebeh prietokovej vlny Q_{100} na Bezmennom potoku zvýšený o 60%
Zdroj- in [1]

Štúdiou [2] bola zisťovaná aj miera ohrozenia zaplavením areálu KS 03 z územia medzi Bezmenným potokom so záchytnou nádržou a Zlievským potokom. Definované boli možné odtokové množstvá zrážkových vôd z tohto územia a navrhnuté opatrenia na ochranu areálu KS03 pred zrážkovými vodami z tohto územia, pri zohľadnení zámerov na rozšírenie areálu. Predpokladá sa vybudovanie ochrannej hrádze na severnom okraji areálu KS03. Táto hrádza zabráni odtoku vody smerom do areálu, pretože celý objem povrchového odtoku z územia bude zadržaný. Po odznení privalovej povodne sa zadržaná voda bude voľne

odparovať. Podľa výsledkov výpočtov [2] dosiahne maximálna hĺbka vody pri zachytení celej návrhovej povodňovej vlny, 1,2 m na pôvodnom teréne. Získanie potrebného objemu pomocou prehĺbenia pod úroveň súčasného terénu sa nepredpokladá, pretože v tejto lokalite je ochranné pásmo podzemných plynovodných líniových vedení.

V dolnej časti územia nad rozšíreným areálom pre ITT bol navrhnutý záchytný odvodňovací kanál, ktorý zaústuje do Zlievskeho potoka. Uvažovaný bol maximálny odtok z územia pri reálnom daždi, čo predstavuje objem 5920 m³ a kulmináčny prietok 3,5 m³.s⁻¹, ktorý je považovaný za návrhový prietok.

Navrhované opatrenia na ochranu objektov KS03 budú realizované na objektoch, ktoré má a bude mať KS03 vo svojej správe. Navrhnuté boli na základe hydrologických údajov dotknutého územia, tak aby nepriaznivo neovplyvňovali Zlievsky a Stracinský potok a vodné pomery dotknutého územia a širšieho okolia.

3.6 Vplyvy na pôdu

Navrhovaná stavba si bude vyžadovať trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu v rozsahu 1600,65 m².

Ornica z uvedenej plochy o objeme 480,19 m³ bude sňatá a dočasne uložená vedľa pracovného pruhu. Použitá bude na terénne úpravy hrádze.

Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. (dočasný záber) bude potrebný v rozsahu 2 539,50 m².

Ornica z uvedených plôch o objeme 761,85 m³ bude sňatá a dočasne uložená vedľa pracovného pruhu.

Po dokončení výstavby bude vykonaná technická a biologická rekultivácia a pozemok bude slúžiť na poľnohospodárske účely.

Ostatné zariadenia sú na pozemkoch vo vlastníctve investora.

Zariadenie staveniska je taktiež vymedzené na ploche, ktorá je vo vlastníctve SPP a.s. vedenej ako ostatné plochy a nádvorí.

K záberom lesného fondu nedôjde.

Po skončení výstavby sa neodkladne uvedie územie do pôvodného stavu technickou a biologickou rekultiváciou, aby nedochádzalo k rozširovaniu invázných druhov rastlín.

3.7 Vplyv na faunu a flóru

Vzhľadom nato, že v dotknutom území ani v blízkom okolí sa nenachádza žiadna kategória chráneného územia, ani územie Natura 2000 a na druh navrhovanej činnosti negatívny vplyv na flóru a faunu sa nepredpokladá. Výrub krovín je navrhovaný realizovať vo vegetačnom pokoji.

Krátkodobo pri výstavbe priepustu pod cestou bude narušený pravý breh Zlievskeho potoka, ale nebudú však vytvorené žiadne migračné bariéry pre vodné živočíchy ani nebude narušený vodný režim potoka.

3.8 Vplyv na krajinu

Navrhovaná stavba bude v prevažnej časti realizovaná na existujúcich objektoch KS03. Objekty „Odvodňovací kanál do Zlievskeho potoka“ a „Ochranná hrádza“ nebudú negatívne ovplyvňovať vzhľad krajiny, nakoľko budú prevyšovať súčasný terén len o cca 1,5 - 2,0m, „Havarijný odvodňovací rigol od ČDV a retenčnej nádrže“ bude pod úrovňou terénu.

3.9 Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Vzhľadom nato, že navrhovaná stavba neprodukuje odpady, odpadové vody ani emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, nie je zdrojom hluku, zápachu ani iných škodlivín, nie je predpoklad, že by negatívne zasiahla do miestnych, regionálnych ani nadregionálnych systémov ekologickej stability a nedôjde k nezvratnému narušeniu potenciálu krajiny. Posudzované územie nemá stanovený vyšší stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Stavba bude navyše prechádzať územným schvaľovaním, kde sa prípadné stretý môžu doriešiť.

3.10 Vplyv na kultúrne, historické pamiatky, archeologické náleziská a významné geologické lokality a miestne tradície

Navrhované objekty nebudú narušovať kultúrne žiadne historické pamiatky ani významné geologické lokality a registrované archeologické lokality. Navrhovaná stavba žiadnym spôsobom neovplyvní miestne tradície.

4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Navrhovaná stavba svojim ochranným charakterom nebude mať žiadne negatívne vplyvy na zdravie ľudí. Nebude zvyšovať hlukové ani emisné zaťaženie územia. Naopak popri ochrane objektov je zároveň zabezpečená aj ochrana zamestnancov KS03. Pri výstavbe a prevádzke zariadení budú dodržané príslušné normy, predpisy a platná legislatíva.

5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhované stavenisko sa nachádza v území, ktoré spadá do **1. stupňa** územnej ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543 /2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V záujmovom území a v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území a ani územia európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Najbližšia vyhlásená prírodná rezervácia a súčasne územie európskeho významu Dedinská hora sa nachádza vo vzdialenosti 5,5 km severovýchodne od KS 03 Veľké Zlievce. Ďalšie chránené územie PR a ÚEV Kiarovský močiar sa nachádza vo vzdialenosti až 8 km južne od KS 03 Veľké Zlievce. Navrhovanou činnosťou uvedené územia nebudú dotknuté.

Vo vzdialenosti 2 km východne od KS 03 sa nachádza Chránené vtáčie územie Poiplie, ktoré však nebude navrhovanou činnosťou nijako dotknuté.

6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU ICH PÔSOBNIA

Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu je pomocou číselnej stupnice, kde má každý bod vyjadrený číslami od mínus 5 do plus 5 svoj obsah a význam.

Porovnávané sú jednotlivé varianty so súčasným stavom resp. s nulovým variantom t.j. keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Tabuľka č. 14 : Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti

UKAZOVATEĽ	VPLYV	NULOVÝ VARIANT	VÝSTAVBA	PREVÁDZKA
Vplyv na obyvateľstvo				
Kvalita života	obytné prostredie	0	-1	0
	bariérový vplyv	0	0	0
	scenéria krajiny	0	0	0
	socioekonomický vplyv (zamestnanosť)	-1	+2	0
Zdravotné riziká	emisie		-1	0
	hluk a vibrácie		-1	0
Vplyv na prírodné prostredie a chránené územia				
Horninové prostredie	znečistenie horninového prostredia	0	-1	0
	geodynamické javy	-1	-1	0
Podzemné vody	kvalita	0	0	0
	režim	0	0	0
Povrchové vody	kvalita	0	-1	0
	režim	-1	-1	+1
Pôda	dočasný záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu	+1	-2	-2
	trvalý záber	+1	-1	-1
	záber lesného fondu	0	0	0
	kontaminácia	0	0	0
	erózia	-1	-1	0
Ovzdušie	kvalita	0	-1	0
	klimatické zmeny	0	0	0
Biota	vplyv na vzácne biotopy	0	0	0
	vplyv na ÚSES	0	0	0
	výrubu stromov a ostatnej zelene	+1	-1	-1
Chránené územia	územia Natury 2000	0	0	0
	veľkoplošné a maloplošné chránené územia	0	0	0
	ochranné pásma vodných zdrojov, minerálnych a termálnych vôd	0	0	0
	chránené vodohospodárske oblasti	0	0	0
Vplyv na urbánny komplex a využitie krajiny				
Oddych, rekreácia a cestovný ruch	obmedzenie rozvoja	0	0	0
Súlad s ÚPD	v obciach	-1	0	0
	VÚC	0	0	0
Priemysel a služby	zásah do štruktúry priemyslu v oblasti	0	0	0

Stupnica:

+ 1 až + 5 - pozitívny vplyv

- 5 až - 1 - negatívny vplyv

Obsah a význam pridelených bodov :

0 - žiadny, zanedbateľný vplyv

1 - malý vplyv, lokálny, minimálny rozdiel oproti súčasnému stavu resp. oproti nulovému variantu, jednoduchá eliminácia následkov

2 - stredný vplyv, ale krátkodobý pôsobiaci na plošne veľkom území, rozdiel oproti nulovému variantu je málo významný, eliminácia následkov bez zložitých postupov

3 - veľký vplyv, dlhodobý pôsobiaci na území, podstatný rozdiel oproti súčasnému stavu resp. nulovému variantu, následky eliminovateľné pomocou ochranných opatrení

4 - veľmi veľký vplyv, dlhodobé pôsobenie na plošne veľkom území, výrazný rozdiel oproti súčasnému stavu resp. nulovému variantu, eliminácia následkov pomocou náročných opatrení

5 - extrémny vplyv, dlhodobé pôsobenie na veľkom území, veľmi výrazný rozdiel oproti súčasnému stavu resp. nulovému variantu, následky pôsobenia nezvratné

7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Vzhľadom na charakter stavby a jej situovanie nebude mať žiadne závažné vplyvy, ktoré by ovplyvnili jednotlivé zložky životného prostredia v susednom Maďarsku.

8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Analýzou všetkých súvisiacich faktorov ovplyvňujúcich budúcu činnosť navrhovaných zariadení sme nezistili žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť významné vplyvy na súčasný stav životného prostredia v posudzovanom území, naopak vybudovaním objektov protipovodňovej ochrany sa znížia riziká záplav pri extrémnom počasí, ktorého frekvencia sa zvyšuje v závislosti na globálnom otepľovaní.

9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Podľa rozpracovanej projektovej dokumentácie budú navrhované objekty SO 02 Ochranná hrádza a SO 03 Záchytná nádrž zaradené v zmysle § 56 z. č. 364/2004 Z. z. zaradené do III. kategórie, preto bude určená odborne spôsobilá osoba pre výkon technicko-bezpečnostného dohľadu a bude vypracovaný manipulačný poriadok.

Uvedené skutočnosti spolu s technickým návrhom by mali vylúčiť riziká spojené s realizáciou stavby a prevádzkou stavby.

10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Územie je v 1. stupni ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Plnením navrhovaných opatrení sa nepriaznivé vplyvy na životné prostredie minimalizujú.

V etape výstavby bude potrebné :

- zabezpečenie minimalizácie výrubu brehovej zelene Zlievskeho a Stracinského potoka
- zabezpečenie minimálneho zásahu do brehových čiar Zlievskeho a Stracinského potoka
- vylúčenie skládkovania montážneho materiálu v ochrannom pásme vodných tokov
- vypracovanie „Povodňového plánu“ zhotoviteľom stavby (v súlade s § 10 zákona č.7/2010 Z.z. a vyhláškou MŽP č. 261/2010 Z.z.) na obdobie uskutočňovania stavby so súhlasným stanoviskom správcu toku pred začatím stavebných prác
- schválenie „Povodňového plánu“ na obdobie uskutočňovania stavby OÚŽP vo Veľkom Krtíši
- zabezpečenie ochrany horninového prostredia a podzemných vôd počas výstavby pred únikom škodlivých látok (pohonné hmoty, mazadlá z mechanizmov apod.)
- vylúčenie presunu materiálu ťažkými mechanizmami počas nočných hodín, dodržiavanie dohodnutých trás pri prevoze materiálov počas výstavby
- technickými prostriedkami obmedziť prašnosť pri preprave zeminy
- pri výjazde na verejné komunikácie zabezpečiť čistenie dopravných prostriedkov a strojov

- dodržiavanie organizácie a harmonogramu výstavby, technologických postupov, a havarijných plánov

Po ukončení výstavby a počas prevádzky:

- zamedzenie prieniku invázných druhov rastlín do výstavbou narušeného územia dotknutého územia následnou bezodkladnou úpravou terénu a zatrávením
- uvedenie územia s poľnohospodársky využiteľnou pôdou po dočasnom zábere do pôvodného stavu technickou a biologickou rekultiváciou
- zabezpečenie bezporuchovej prevádzky objektov ich kontrolou a pravidelným čistením od nánosov

11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)

Samotná KS 03 je súčasťou tranzitného systému zemného plynu, ktorý má strategický význam v energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky aj pre ďalšie štáty EU. Každé ohrozenie bezpečnej prepravy plynu má veľký ekonomický dopad na národné hospodárstvo.

Existujúce protipovodňové opatrenia, ktoré boli vybudované čiastočne už počas prvej etapy výstavby KS03 v roku 1972 a postupne s jej ďalším rozširovaním v rokoch 1985, 1992-1993 už v súčasnosti neplnia svoj účel dostatočne, hlavne z dôvodu vyskytujúcich sa extrémov počasia vyplývajúcich z globálneho otepľovania. Samotné umiestnenie KS03 bolo z hľadiska pôvodného terénu nevhodné, nakoľko toto územie ako mokrad plnilo pôvodne úlohu prirodzenej akumulácie nadbytočných zrážkových vôd na nepriepustnom podloží.

Trendom 70-tych rokov bolo za každých okolností minimalizovať zábery poľnohospodárskej pôdy, preto bolo toto územie, ako neplodná pôda vybraté pre výstavbu, čím sa vlastne aj napriek opatreniam ako regulácia Zlievskeho a Stracinského potoka a vybudovaním ochranných opatrení na KS03 na jednej strane odtokové pomery z územia zregulovali, ale zlikvidovala sa prirodzená schopnosť územia vyrovnávať sa s extrémami. Napomohli tomu v negatívnom zmysle aj melioračné úpravy poľnohospodársky využívaných pozemkov z južnej strany KS03.

Hlavné dôvody ochrany objektov KS03 pred zaplavovaním:

1. V súčasnosti prebieha aj výstavba ďalšieho investičného zámeru „Inštalácia tandemových turbosústrojenstiev na KS 03“ (ITT) zo severovýchodnej strany jestvujúceho areálu KS 03 a navrhované protipovodňové opatrenia budú plniť aj ochranu pre tieto nové objekty aj napriek tomu, že sú navrhované cca 0,40 m nad rastlý terén, čím bude eliminované nebezpečenstvo zaplavovania územia.
2. Stracinský potok v úseku od 0,0 do 2,5 rkm, čo spadá do obce Bušince a Zlievsky potok v úseku od 0,0 do 4,0 rkm, čo spadá do obce Veľké Zlievce sú úseky vodných tokov s existujúcim potenciálne povodňovým rizikom (podľa § 5 ods.8 z.č.7/2010 Z. z), ktoré vymedzil SVP š.p. Banská Štiavnica. Navrhovanými protipovodňovými opatreniami KS03, sa privalové dažde čiastočne zadržia zvýšením objemovej kapacity Záchytnej nádrže (SO 03) a vybudovaním Ochrannej hrádze (SO 02), čím sa čiastočne aj znížia prietoky v dotknutých potokoch pri všetkých extrémoch - storočnej vode (Q_{100}) aj Q_{20} a Q_{10} .
3. Vybudovaním Odvodňovacieho kanála (SO 01) do Zlievskeho potoka, Ochrannej hrádze (SO 02), Havarijného odvodňovacieho rigolu od ČDV a retenčnej nádrže (SO 05), prestavbou Záchytnej nádrže (SO 03) a Odvodňovacieho rigolu bezmenného potoka (SO 04) budú objekty KS03 ochránené pred záplavami, čím sa zabráni materiálnym

škodám na objektoch a hlavne sa zabezpečí bezporuchový chod prevádzky, čo je hlavne z ekonomického a strategického hľadiska nevyhnutnosť.

V prípade, že by sa posudzovaná činnosť nerealizovala (nulový variant):

1. Nenastali by skutočnosti vo vyššie uvedených bodoch 1. až 3., čo by v súčasnosti malo na územie jednoznačne negatívny vplyv.
2. Nedošlo by k trvalým záberom poľnohospodárskej pôdy ani k dočasnému narušeniu územia výstavbou, čo je pri súčasnom antropogénne narušenom území a prínose z ochrany územia a objektov KS03 z hľadiska strategického a ekonomického zanedbateľné.
3. Nedošlo by k odstráneniu stresového prvku v území s nízkou ekologickou stabilitou, ktorú spôsobuje intenzívne poľnohospodársky obrábaná krajina a umiestnenie areálu KS03 a jej prevádzka ako veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia.

12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Navrhovaná stavba nenaruší územný plán obce Veľké Zlievce, pretože objekty sú navrhované mimo intravilánu obce a čiastočne aj priamo v areáli KS 03.

13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV, STRUČNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

1. V posudzovanom území v **súčasnosti** zabezpečujú odvod povrchových vôd z dotknutého územia dva recipienty - Zlievsky a Stracinský potok a objekty protipovodňovej ochrany vybudované v areáli KS03 – Záchytná nádrž , Odvodňovací rigol bezmenného potoka a prečerpávanie dažďových vôd z areálu s odvodom do cestného rigolu.
2. Posudzovaný bol návrh na ochranu objektov KS03 pred povodňami, ktorý spočíva v návrhu 5 stavebných objektov :
 - SO 01 Odvodňovací kanál do Zlievskeho potoka
 - SO 02 Ochranná hrádza
 - SO 03 Záchytná nádrž
 - SO 04 Odvodňovací rigol bezmenného potoka
 - SO 05 Havarijný odvodňovací rigol od ČDV a retenčnej nádrže
3. Navrhovateľ eustream a.s. bude súčasne aj užívateľom
4. Navrhovaná činnosť spadá podľa zákona č. 24/2006 Z. z. prílohy č. 8 bodu 10. Vodné hospodárstvo položka č.7 pod zisťovacie konanie - bez limitu.
5. Navrhovateľ požiadal OÚŽP vo Veľkom Krtíši o upustenie variantného riešenia navrhovanej činnosti. OÚŽP vo Veľkom Krtíši listom zo dňa 1.02.2012 upustil od požiadavky variantného riešenia stavby. Vyjadrenie je v prílohe č.
6. Na základe zostavenia jednorozmerného, detailného dvojrozmerného hydrodynamického modelu, analýzy odtokových pomerov, posúdenia súčasného stavu protipovodňovej

ochrany a simulačných výpočtov boli navrhnuté opatrenia na zamedzenie zaplavovania KS03.

7. Umiestnenie objektov protipovodňovej ochrany prevádzky KS03 vychádza z umiestnenia existujúcich ochranných objektov a ich využitia – Záchytnej nádrže, Odvodňovacieho rigolu zo záchytnej nádrže a existujúcich priepustov do Stracinského a Zlievského potoka a situovaním samotnej KS03 do územia a podmienené zistenými hydrologickými údajmi dotknutého územia ako aj terénnymi podmienkami, morfológiou a retenčnou schopnosťou územia
8. Vzhľadom na charakter stavby sa nepredpokladá že by stavba negatívne vplývala na jednotlivé zložky životného prostredia v susednej Maďarskej republike, t.j. jej vplyv nebude presahovať štátne hranice.
9. Navrhovaná stavba si bude vyžadovať trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu v rozsahu 1600,65 m².
10. Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako 1 rok v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. (dočasný záber) bude potrebný v rozsahu 2 539,50 m².
11. Po výstavbe sa terén upraví, poľnohospodárska pôda sa po rekultivácii vráti k pôvodnému využitiu
12. Vlastnícke vzťahy sú už v súčasnosti riešené výkupom pozemkov navrhovateľom.
13. Posudzované územie spadá do 1. stupňa územnej ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543 /2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.
14. V posudzovanom území a v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia národnej siete chránených území a ani územia európskej sústavy chránených území Natura 2000.
15. Na základe posúdenia vplyvov na základe ich významnosti, bude na územie negatívne vplývať hlavne obdobie výstavby zvýšením prašnosti, hlučnosti mechanizmov, tvorbou výfukových plynov. Technickými opatreniami budú tieto vplyvy eliminované na minimum.
16. Prevádzka navrhovaných objektov nebude významne negatívne vplývať na jednotlivé ukazovatele vplyvov na obyvateľstvo, prírodného prostredia a chránených území, urbánneho komplexu a využitia krajiny (tab.č 14)
17. Všetky protipovodňové opatrenia boli navrhnuté na základe hydrologických údajov dotknutého územia, tak aby nepriaznivo neovplyvňovali Zlievsky a Stracinský potok a vodné pomery dotknutého územia a širšieho okolia.
18. Vybudovaním navrhovaných objektov SO 01 až SO 05 budú objekty KS03 ochránené pred záplavami, čím sa zabráni materiálnym škodám na objektoch a hlavne sa zabezpečí bezporuchový chod prevádzky, čo je hlavne z ekonomického a strategického hľadiska nevyhnutnosť.

V. Mapová a iná obrazová dokumentácia

1. Širšie vzťahy 1: 10 000	číslo výkresu 10660-0000N01-0
2. Celková situácia 1: 2000	číslo výkresu 10660-0000N02-0
3. Situácia stavby v mapách C-KN a E-KN 1:1000	číslo výkresu 10660-0000N03-0
4. Fotodokumentácia	

VI. Doplnujúce informácie k zámeru

1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER, A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

1.1 Zoznam výkresov

1. Priečne rezy Odvodňovací kanál do Zlievskeho potoka SO 01 - 10660-0000N04 - 0
2. Priečne rezy Ochranná hrádza SO 02 - 10660-0000N05 - 0
3. Priečne rezy Záchytná nádrž SO 03 - 10660-0000N06 - 0
4. Priečne rezy Odvodňovací rigol bezmenného potoka SO 04 10660-0000N07 - 0
5. Priečne rezy havarijný odvodňovací rigol od ČDV a retenčnej nádrže SO 05 - 10660-0000N08 - 0

1.2 Zoznam použitých podkladov a literatúry

1. Ando, M., Mišík, M., Kučera, M.: Ochrana objektu pred povodňami, KS03 Veľké Zlievce, Záverečná správa, DHI, Bratislava, 2008
2. Ando, M., Mišík, M., Kučera, M.: Ochrana objektu pred povodňami, KS03 Veľké Zlievce, Doplnujúca štúdia, DHI, Bratislava, 2009
3. Brtánová, K., Mezovský, Š.: Štúdia realizovateľnosti protipovodňovej ochrany objektov KS 03 Veľké Zlievce, GasOil engineering, a.s. Poprad, 2010
4. Hroncová, E., Balga, J.: Výskyt ťažkých kovov v banských vodách dobývacieho priestoru v hnedouhoľnej baní Dolina v okrese V. Krtíš, Acta Facultatis Ecologia, Journal of Faculty of Ecology and Environmental University in Zvolen, Vol.21, 2009, 72-73 s.
5. Atlas inžinierskogeologických máp SR, list Bratislava, M 1:200 000, Katedra inžinierskej geológie PF UK, Bratislava, SGÚ, GÚDŠ, 1985
6. Kolektív autorov, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, SAŽP, Esprit.
7. Konečný, V. a kol., 1978: Geologická mapa Ipľskej kotliny a južnej časti Krupinskej planiny. GÚDŠ Bratislava.
8. Vass, D. a kol., 1979: Geologická stavba Ipľskej kotliny a Krupinskej planiny. GÚDŠ Bratislava.
9. Škvarka, L. a kol., 1989: Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej mape 1:200 000. GÚDŠ Bratislava.
10. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, zmeny a doplnky - rok 2009
11. Výnos MŽP SR č. 3/2004 – 5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa stanovuje „Národný zoznam území európskeho významu“
12. www.sopr.sk
13. www.shmu.sk
14. www.euroactiv.sk
15. www.portal.statistics.sk

1.3 Hydrologické údaje

1. Zlievsky potok
2. Stracinský potok

2. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYDANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V ŠTÁDIU ROZPRACOVANOSTI PROJEKTOVEJ DDDOKUMENTÁCIE PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU

Zoznam vyjadrení a stanovísk vydaných k navrhovanej činnosti v štádiu rozpracovanosti projektovej dokumentácie pred vypracovaním zámeru :

1. Obvodný úrad životného prostredia V. Krtíš, Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
- upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti
2. Obvodný úrad životného prostredia V. Krtíš, úsek ochrany prírody a krajiny
Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
3. Obvodný úrad životného prostredia V. Krtíš, úsek odpadového hospodárstva
Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
4. Obvodný úrad životného prostredia V. Krtíš, úsek štátnej vodnej správy
Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
5. Obvodný úrad životného prostredia V. Krtíš, úsek ochrany ovzdušia
Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
6. Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie vo V. Krtíši,
Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
7. Obvodný úrad V. Krtíš, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
Nám. A.H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš
8. Obvodný pozemkový úrad vo Veľkom Krtíši, Lučenecká 33, 990 01 Veľký Krtíš
9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Banícka 5, 990 01 Veľký Krtíš

VII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Spišská Teplica , február 2012

VIII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

GasOil engineering a. s., Tatranská 742, 059 34 Spišská Teplica

Zodpovedný riešiteľ :

RNDr. Katarína Brtáňová

Riešitelia :

Ing. Štefan Mezovský

Ing. Anastázia Červáková

Ing. Štefan Varga

Miroslav Kožel

2. Potvrdenie správnosti údajov

Spracovateľ zámeru :

RNDr. Katarína Brtáňová
zodpovedný riešiteľ

Oprávnený zástupca navrhovateľa :

Ing. Jolana Urbánová
manažer projektu